

Redakcija
„Vienybė Lietuvninkų“

B
„Varpo“ ir „Ūkininko“

71-52 2325 gr.

33

Redakcija

VIENYBĖ LIETUVNINKŲ

Literatūros, mokslo ir politikos sanvaitinis laikraštis.

Nr. 1.

Plymouth, Pa., d. 7 Sausio (January) 1903 m.
ENTERED AS SECOND CLASS MATTER AT THE POST OFFICE AT PLYMOUTH, PA.,

Metas XVIII.

ESTABLISHED 1886
The Lithuanian Weekly
„Vienybė Lietuvninkų“
Published every Wednesday at Plymouth, Pa.

Executes all kind of Job Printing and translating in all modern languages.

Subscription \$2.00 per year.

All communications must be addressed:
J. J. Pauksztis & Co.
224 EAST MAIN STREET
PLYMOUTH, PA.

UŽDĖTAS 1886 meto
NEDĖLINIS LAIKRASČIUS
„Vienybė Lietuvninkų“
išleista kas Sėdėda Plymouth, Pa.

Prenumerata ant metu:
Amerikoje \$2.00
i kitas šalis \$2.50

Prenumerata turi būti iš viršaus apmokėta, nes įstatymai draudžia po baime siun-
dinti neapmokėtą laikraštį.

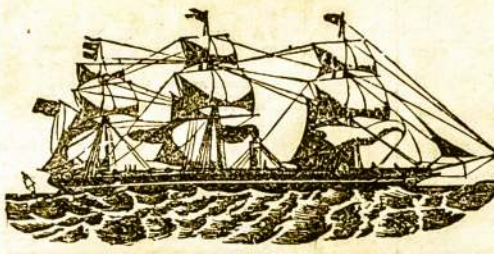
Razant apie permainymą adresu, būtina
reikla atiegti ir senąjį adresą. Kas malon-
ai apsipazinti su šituo laikraščiu, gali gauti
pareikalavęs, da numeriu dovanai.

Reikalaujantiemes knygu katalogą pri-
siunčiam dovanai.

Pajleskojimai: garsinant vieną sykį 50c.
" " du sykū 75c.
" " tris sykū 1.00

Pinigai siunčiam per MONEY ORDER arba
registravotose gramotose ant sizio antrašo.

J. J. Pauksztis & Co.
224 E. Main st.
Plymouth, Pa.

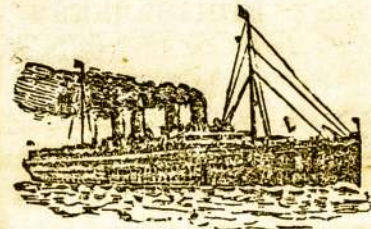

Neikite pas svetimą, bet pa
V. G. Sava.
„Saloon“ 13 S. Penn. Ave.
WILKES-BARRE, PA.
Puiki degtinė ir alus! kvie-
čiam lietuvius.
Čia gausi pigiausias laivakortes ir
pigiai nusijoti pinigais i visas sviete
dalis.

Telefonas 200 - 2 S. S.

P. V. Obiecunas,
1118 Carson str. S. S. PITTSBURG, PA.

Gyvastis užtikrinta.
Dr. Albertas Kaufmanas
Europiskas ir Amerikoniskas spe-
cialistas, ir draugas mainierių užtik-
rina išgydymą kožnos ligos, vyrų
privatizskas ligas, moterių ir vaikų.
Dr Kaufmanas praktikavojosi
daugelį metų szpitolėse ir turi dip-
lomas Maskolijos ir Amerikos ir jis
pasakys tavo kalboje kas per prie-
žastis ir kaip išgydyti. Tukstan-
čiai žmonių tapo išgydyti ir ap-
saugoti nuo amerikoniszko peilio.
Specializska praktika ir vaistai
europiszki užlaikė daugelio gyvastį
ir suteikė sveikatą. Daugelis žmo-
nių pažysta iš seno krajaus. Susi-
szneku leukiszkai, maskollszkai, vo-
kiszkai ir lietuviszkai.
Ofisas: 43 S. Washington, str.
Wilkes Barre, Pa.
TELEPHONE { 578 M. Bel
1005 Peoples.
Ofiso valandos nuo 8-10 iš ryto,
nuo 2-4 po pietų, nuo 7-9 vakare.

Daugiau kaip
30 metus iszmegintasi
Dr. RICHTERO
wisam swietul zinomas
„ANKER“ (Inkarinis)
PAIN EXPELLER.
yra geriausias gydote nuo
Rheumatizmo,
Neuralgijos, Sausgelos,
Strenu Skaudejimo ir tt.
ir wisoku Rheumatizsku
skaudejimu.
uz 25c. ir 50c. pas wisus
aptiekorius arba pas
F. Ad. Richter & Co.,
215 Pearl Street,
New York.

Mėsinyczia
Gabrio J. Miliaus,

Užlaiko kasdien szviežią mėšą, kiau-
liena, versziena, jautiena, avinociena,
kumpiai szvieži rukyti, deszrų visokių
galima gauti dideliam pasirinkime.
teiposgi užlaikau mil-
tų, cukriaus, kavos,
arbatos, žuvų, silkių,
surio ir visko kas tikt
yra reikalinga žmogui dėl maisto ir
už p gesrę prekę neik kaip pas kitus
visi pas **G. J. Miliu,**
220 E. Main Street,
PLYMOUTH, PA.
Teleponas 352 Plymouth.

Daktarka.
Johanna Želviene.
Vienintėliė lietuviszka daktarka
gydo visokias ligas. Offisas ir gy-
venimas: ant kampo Centre Ave. ir
Church ulyezių. PLYMOUTH, PA.
Offisas { nū 7 iki 9 ryto,
nū 12 iki 1 po piet,
etidarytas { nū 6 iki 8 vakaro.
Priima i savo namus ant tamtikro
laiko gimdyves (moteris palage) ir su-
teikia joms pagelbą ir gerą priežiurą.

RECEPTAI.
Kožnot gerot aptlekoje gaus re-
tas - t kras gyd. oles. jeigu turėsi
gerą receptą. Mes jardu-
dome receptus gydymui vi-
sokių ligų ir kitokius para-
szytus geriausių daktarų
sviete. Paraszik aizkinti ti-
krą verda ligos anglezkoi
arba lotyniszko kalboje,
reazta raszik lieuvi ž-
kat: kiek turi metų ligo-
nie, vyras ar moteris? su
tuom rasztu atsisk mu-
mie viena doleri, o apti-
rėel rec. pta. Norėdams
apie ką pasiklausti, at-
siņk marķę uz 2c. dėl
ateakymo.

Adr'suok sziteip:

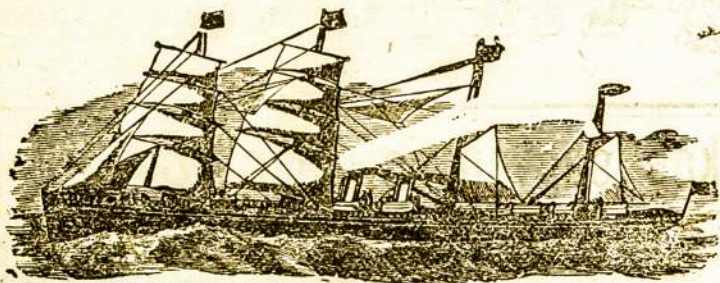
GLOBE FORMULA, CO.
Detroit Mich., U. S. A.

ADRESAI
CENTRALISZKŲ VIRSZINKŲ „TĖVYNĖS
MYLĖTOJŲ“ DRAUGYSTĖS.
Prezidentas — J. Tareila
677 N. Riverside Waterbury Conn.
Sekretorius — W. Martiszius care of
Ruskin College Trenton, Mo.
Kasierius — A. Olszevskis
60 Sub-Sta. Chicago, Ill
Knygius — Dr. J. T. Želviene
1 Church st. Plymouth, Pa.

**„Vienybės“ redakciją te-
leponas (PEOPLE'S tele-
phone) 7145.**

Max Kobre Litewski i Polski BANK

40 Canal Str.,—142 Division Str., New York
Filija 81 Grand st. Brooklyn, N. Y.

Prieteliai! dudu jums zinia, kad mes pardudam Szifkortes ant visu greiciausiu laivu uz pigiausia preke. Esu uztvirtintu agentu ant liniju North German Lloyd Bremeno; Hamburg Amerikan Line Hamburgo; Red Star Line, Antverpo ir Nitherlands Lines Roterdamo. Siuncziam pinigus, kurius jusu prieteliai gauna i 15 dienu. Musu kantoroje galite susiszeketi lietuvizskai ir lenkizskai. Ateikite ir persiliudikite, kad mes per 52 metus su koznu apsiejome teisingai. Teipogi pardudame tikietus ant visu gelezinkeliu Amerikoje ir Europoje.

Duodam zinoti kad mes priimam pinigus i deponita bankos ir mokam po 3 1/2 procentus ant metu. Procenta tik ta mokam nuo 50 doleriu ir viszaus, ale kad buva padeti ne maziau kaip 6 mensesius. Padeti ir iszirmi gali kozna diena nuo 9 ryto iki 2 po pietu, ir nuo 4 iki 8 val. vakare.

Pirmutine lietuvizska karczema Czapliko ir Orlinsko,

117, 119 ir 121 A. str., SO. BOSTON, MASS.
Uztaikome geriausia alu, degtina ir cigarus, ir teipgi suteikiame draugiszką rodą visokiuse reikalauose.

LIETUVISZKAS KRIAUCZIUS
Kaz. Miliszauskas
256 E. Market str. Wikes-Barre, Pa.
Siuva puikiausiai visokius siutus pagal naujusia madą, duoda druta ir gera materija ir uz pige preke.
Telposjonus ant nauju perdirba.
Visi pas savo Tautietj.

GERIAUSIAS DAKTARAS Kazimieras Butkevyczia

gydo visokias uzelsenėjusias ir sekretnas ligas. DR. KAZIM. BUTKEVYCZIA yra specialistas, gydo bobu ir vaikų ligas, apzluri ligonius kas diena nuo 2 iki 6 val. po piet; duoda rodą pergromstas ir elun zia gydoliais reikalauiant del savo namu, nuo kosulio, elogos, sintis ir skausmo po szirdzia. Miniaus Cudunces vite Ostrobromo balsamas su parazu ant pleczkutės D. GIACZA.
Parduoda latvakortes ant geriausiu laivu, siunczia pinigus i visas dalis svieto. Uzsilima varymu visoki rodu, suteikia rodą visokiuse atsitikimuose. Laiko Banka, kas neri padet pinigus gaus 3 procentus ant metu, i alaikius maziau kaip pnes metu, procento negauna.
Kreipkitės arba szaukitės tiktal lietuvizskai ant szio adreso:

4556 S. Ashland Ave. CHICAGO, ILL.
Aptieka Magistro Farmacios D GIACZA,
tarp 45 ir 46 ulyeziu, Town of Lake.

Temykite!

Paveikslas Dr. V. Kudirkos.
Didumo - 19 coliu floczio, 24 coliu augszcio, ant puikios popieros, su prisuntimu 30 ct. Gaunamas „Vienybės“ re-akcijoj.
Szitas paveikslas tojo musu uzitarnavusio tautiecio privalo rastisi kiekvieno letuvio namuose kaip papuoszimas ir atminimas, kad tasai tautietis per visa savo gyvenima truse ant naudos savo tautieciuj ir tevyne.

Kas isz amerikieciuj nori gauti darbiniszką laikrasztj „Darbininku Balsą“ ir kitus prigulinczius Liet. Soc.—Dem. Part. rasztus tesikreipia i Vienybės redakcija arba prie draugu V. Miszeikos.
Rankraszczius, paskirtus „Dar. Balsui“, reikia siusti draugui Miszeikai; teip jau kreiptis prie jo turint kokius kitus reikalus i redakcija „Darbininku Balso“. Antraszas: V. Miszeika, 95 Canalport Ave. Chicago, Ill.

Szaityk su atyda!

Pirmas Lietuvizskas BRAVONAS Suvienytose Valstijose Sziaurine Amerikos, kuriame iszdirba geriause ALU PORTERJ ir ELIJU.

Nes yra daromas isz grynu javu ir geriausiu apfiniu, norint ir geriant truputj uzsilinksmini bet galvos neskauda, nes jame nera jokiu primaiszytu kvarbu ne prozky.

Todelgi perkantieji ir pardavejai (karcziarnikai) visadcs reikalaukite Lietuvizsko

alus: — viena jog yra geriausias alus, o antra teip darydami suszelpsite avo Vientauczius lietuvius.

POLISH---LITHUANIAN BREWING CO. DANVILLE, PENN., A.

Office: 313 Bedford Ave. Broadway & South 8-th St.

Gerianse gyduole ant sudratinimo ir atanginimo plauku.

Sulaiko slinkima plauku trumpam laikia vietoj szpuolusiu atauga nauji plaukai; praszalina visoki necista sistema kaip tai: pleiskanas, dedervines, niezus papuckus ir stabdo galvos skaudėjima. Teipgi mes turime geras giduoles nuo Reumatizmo, Pauczku nugidimas nuo veido, nuo Korn-spauduku ant kojy, ir geriause gyduole nuo dantu gelimo tik 20c mes gyduoles siuncziam in visas dalis svieto. Rodą ir visas informacijas gausite dykai Adresuokit visad sziteip:

J. M. BRUNDZA, Chemist.
NEW YORK & BROOKLYN.

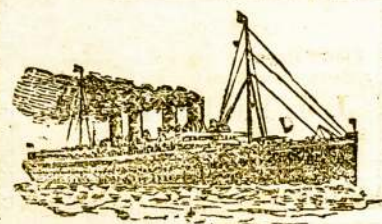
Siuntejei!

sviesto, siero, kiausziuju ir kitu tavoru, bus linksmi iszgirsti apie nauje freight ejiama Lackawannos gelezinkelio ant sziu metu, specializskai einantis greitai i New Yorka, Newarką ir tt. kurs sutinka patarnavima del siunteju ir gantoju.

Karai su ledais isz East Owego, siekenti ta miesta Syracuse, Utica division to Scranton, Newark ir Pier 41, New York City.

Szitas ejiimas prasidedo 22 May ir eina kas utarnikas ir ketvergas k zna nedele, ateinantis i rytinius miestus seredos petnyczios rytais.

Specializskas laikas paskirtas, del siuntinėjimo ir koznas agentas priduos reikalaujentiems visas informacije.

Tel ephonas 26-5 So Bosto

F. J. & K. Mockevicz,
145 Dorchester Ave.

SO. BOSTON, MASS

Telephone 2391 Williamsburg.
A. W. Zaliauckas,
Graborius Brooklyno Liet. Parapijos
227 Berry st. Brooklyn, N. Y.

Terpe Grand ir N. 2-nd str.
Ladeja mtrucius ant visokių kapnių; balsamavoja ir szredo lavnus iki jedjimo i graba; parsamdo karletas vestovoms, krikosztynoms ir pesivanejimui pigiane negu kitur.
Lietuviai irz New Yorko, Jersey City, Mashhet ir a jellinkes atsiszaukite teleponu lietuvizskai, o busit uzgsnedinti visame.

Parduoda latvakortes ant visokių liniju ir sznciu pinigus i visas dalis svieto. Doviernasti (pavedimus rasztu) atlikimni reikalų su Maskolijos valdzia. Jezmaisu visokius pinigus ant amerikonszky ir t. t. Darau apsergejimius nuoznes (Fire Insurance) ant visokių daiktų. Jeigu kurj atkeliauvj uzlaikytj kaslegrnje, tegul szaukias i prie mane, o aez j iszlucuosiu.
Lietuviai kreipkitės pas savo tautietj, o busit uzgsnedinti.

PERŽVALGA.

— Lietuviams rodosi vertėtų visur pasirodyti lietuviais, ypatingai svetimose szalise. Štai p. B. Sirvydas isz Glasgovo, Skotijoje, daugumui pažįstamas kaipo lietuvis, bet aiszkus „lenkbernis“ raszo korespondenciją į „Gazeta Swięteczna“ Varszavoje, No 1147 apie lenkus, kurių Glasgow'e ir apie linkėje 9 mylių esą net 6000, turinti lenką kunigą ir lenkiszką parapiją, bet vyskupas daleido įsteigti ir kitą „parafiją polską“, bet reikią kunigo, mokanczio lietuviszkai, nes veik visi lietuviai (— „niemal wszyscy litwini“). 6000 lenkų ir „niemal wszyscy litwini“! Toliaus raszo apie lenkiszkus pramoninkus, pirklius ir keptuves, kurių esą penkios. Paciam Glasgow'e yra tris „polskie“ rubsiuvių darbavietės „Lebidzia, Syrvida i Sarafina“, o visi jug lietuviai! Duonos keptuvės yra 4 lietuvių vien, p. Sirvydas sako „polskie“. Apart visko „polskie“ p. Sirvidas pranesza, kad tie „polacy“ gyvena su protestantais ir net sykiu dirba, nėra kam sudrutinti juos tikėjime. Parsikvieczia isz Amerikos atskaluniszkas knygas ir laikraszczius, kuriuose paraszyta, kad net „nė peklos nėra, ir tegul Dievas myli, kas czia darosi“, turbut p. S. galvoje „polacy, polskie“ ir daugiaus nieko. O kaip butų gražu buvę, kad p. S. but paraszės tiesiok apie lietuvius Skotijoje. Mums rodosi kad lietuviai Glasgow'e ir 9 mylių apskrityje toli pralenks „polaków“ skaitliuje.

— Vilniuje dėl didelių szalczių beturcziai gyventojai į puolę didziausį vargą. Net gubernatorius įgijo pasigailėjimą jų ir padavę uzmanymą rinkiti aukas ir nupirkus malų, tais dalinti beturcziams pasiszildymui. — Apart to supuvo bulvės, pavargėlių mais-

tais ir atsirado badas. Miesto roda tariasi įtaisyti valgytuves, kuriose but naudojama arklie-na, kurią teip skaniai valgo mazulmonai. Jeigu Paryžiuje arklie-ną valgo, tai kodėl jos negal valgyti Vilniuje, sako tie, kurie turi kitokios mėsos ir smagurių.

— „Ukininkas“ 11 num. pranesza, jog Veiveriuose yra 60 lietuvių studentų, mokiancziusį į mokiutojus, kurių dauguma szneka maskoliszka ir n-t bažnyczioje, o iszgirde bent ką kalbant apie tėvynės reikalus, tuojaus skundžia mokyklos perdėtinini.

— Kun. Szereiva isz Pane-munelio (Zarasų pav.) ko isz proto neiszėjo, kad policija patasius jo apskūstus laikraszczių skaitytojus — paleido.

— Pernaravo parapijoj, Palediszkių kaime, ukininkas Dziegorius, užpykęs ant savo kaimyno Czaso, įkiszo jo namuose kelis atsiszaukimus ir „Ukininką“, ir uzvedė Eirio-galos žandarą. Czasas sėdi Kaune nuo spalio mėnesio. — Eirio-galoje yra judosziai Zaurauckas ir kurpius Janku-na.

— Atsiszaukimai „Kas turi ausis teklauso“ ir „Broliai skaitykite ir kitiems duokite“ buvo iszmėtyti ir iszlipinti praėjusioje vasaroje apie Pamedelį (Zarasų pav.), Lauksodį (Panevėžio pav.), Eirio-galą (Raseinių pav.), ir Griszkabudyje (Naumiesczio pav.). Nors žandarai ir nudraskė, vienog tulose vietose ilgai iszbuvo ir daugelis zmonių juos perskaitė, kiti net namon nusineszė.

— Kunigą M. Vasiliaucką, Gizių (Vilkaviszchio pav.) kleboną žandarai iszvezė į k'o-sztorių Obory, Plocko gub. už sudraudimą vienos moieriszkes, patekusios į pravoslavijos kilpas.

— „Vienybės“ 50 num., praėjusių metų, tilpo atsiszaukimas Brooklyno lietuvių dėl nepagarsinimo ir nepridavimo

aukų, kurias surinko Lietuviszkas Muzikantų Benas isz Shenandoah. „Lietuvos“ 1 num. p. Ch. Narkevyczia aiszkina savaip ir parodo, kad surinko ne \$929,91 bet \$1186,62. Iszmokėjo \$573,00; likos \$513,62. (\$100 klaida. Turbut \$613,62). Toliaus aiszkina, kad muzikantai paėmė po \$19,00 už dienas ir po \$15,00 už tikietus, kas padidina iszmokėjimą ant \$255,00. Tokiu budu turėjo atlikti \$505,41.

— „Naujas Kalendorius“ parodo, jog Vilniuje 1900 m. buvo 1627 vaikų ir 406 mergaiczių, norinczių įstoti į augsztesnes mokyklas, isz kurių tapo priimta tiktai 875 vaikų ir 214 mergaiczių. Taigi tik pusė. Isz 57 norinczių įstoti į seminariją, nepriimta 34, o net isz 114 pravoslavų (dvasiszku) nepriimta tiktai 33. Maskolių valdzia visko griebesi, kad užkenkti nemaskoliams, vel viską pasinaudoja visokiems palengvinimams pravoslavų.

— Kauno gubernijoje 1900m. ant degtinės ir alaus pragerta 3,608,888 rublių — arba po 4 rublius kiekvienas zmogus, neiszimant nė vaikų. 7 miestuose pragerta 722,463 rublių, o 7 pavietuose net 2,160,425 rublių.

— Kauno gub. yra 1,180,822 katalikų, 305,477 žydų, 71,630 maskolių, 60,642 protestonų, 1693 magometonų ir 40 netikėlių. Pagal tautas zmonių yra: lietuvių ir latvių 78%, žydų 16%, lenkų 3% ir maskolių 3%.

„Vienybės“ skaitytojams.

— Visi „Vienybės“ skaitytojai yra užkveciziami atnaujinti prenumeratą ir sykiu prisizti uzvilktą skolą, idant peraszdydami skaitytojus į naujas adresų knygas, sykiu ir juos įraszytumėm, kad gautų visus numerius ir neturėtų pertraukos skaityme.

Isz Lietuvos.

Slavikai, Naumiesczio pav., Suv. gub.

Lapkriczio 13 d. visai netikėtai teko atlankyti Slavikų bažnytkiemį. Mat pakeliui teko pervaziuoti. Sustojom pasiganyti, arkliams saują szieno pametę, sakom apžvalgysim Slavikus ir viens į vieną krasztą kits į kitą, treczias į treczią iszvaikszcziujom. Asz pirmiausia nuėjau į bažnyczią, kuri stovi ant kalnelio. Beeidamas priesz kalną dasiprotėjau, kad negeras kelias į bažnytelę, nes trepų nėra padaryta ir nuspardyta žemė, kur paszalus, ypatingai žiemos laikia antszalu, yra didi nesmagu ir sunku uzlipti priesz kalną, ypatingai seniems. Kunigams į bažnyczią takas nuklotas akmenimis ir į pakalnę padaryti trepai.

Slavikų bažnyczia medinė ir viduryje visai prasta, nė neiszdabinta teip puikiai, kaip kitos. Stacijos prasto darbo ir be jokių paraszų. Toliaus besidairant pamacziau „jubiliuszini“ paveikslą su lietuviszku ir lenkiszku paraszu. Toliaus prie vieno pilioriaus pamacziau prirakinta mažą karabonėlį, prie kurio stambioms raidėms paraszyta „Szvesos“. Tai turbut, kad pinigus mestų ant szviesos, ką bažnyczioj žibina.

Ant szventoriaus uztikau paplokszczią akmenį, ant kurio buvo lenkiszkas paraszas, bet nuėjus į kitą pusę to akmenio pamacziau ir lietuviszkai tokio turinio įraszą: „1827 m. numirė ir czion palaidotas guli kunigs Petras Rofolas Olechnoviczius, pirms prabaszczius Slavikų“.

Slavikuose yra „traktierinė“ kurią uzlaiko lietuvis, bet ant iszkabos ties durimis keletas eilių paraszyta gudiszka, o tarp tų ir jo paties pravardė „Josip Stanaitisa“. Gėda tav brolau, pamislyjau, kad bu-

dams tikru lietuviu ir tarp lietuviu gyvendams, o pasirodai lyg butum maskolius, lyg tarp maskoliu gyventum. Toliau dasizinojau nuo zmonių, kad Stanaitis isz tos prekystės ganėtinai pralobės. Žmonėms papasakojau, kad jeigu Stanaitis pats nesusipranta ar bijosi lietuviską paraszą prisi-dėti, tai kad nuvažiuotų nors į Senapilę ir prisiziūrėtų kaip tų prie krautuvių lietuviszkos iszkabos pridėtos, tada gal ir patį paimtų noras lietuviską iszkabą prisidėti.

Nuo žmonių dasizinojau, kad Slavikuos esanti lietuviszka-katalikiszka krautuvi, kurią užlaiko p. Dobravalskytė su didele nauda dėl savęs, ir lab-daryste dėl žmonių. Susitikęs vieną žmogelį, kurs vedėsi po-rą vaikuczių užklausu, dėlko neleidi į mokyklą savo vaikų, nes czion mokykla netoli? — Et, meldžiamas, bėda su tuo mus uzeiteliu; jis baisus žmo-gūs, didelių paprikų (kyszių) reikalauja, o kas tų netur ir neduoda, tai menka nauda isz jo mokiūmo, vaikai tik pra-leidžia bereikalingai laiką ir iszdyksta, o naudos nėkokios. Ant galo mokina tik masko-liszka ir ką per žiemą iszsi mokina, tai per vasarą vėl už-mirszta. Ir mes nesam toki turtingi, kad galėtume izz vien leisti mokiinti. Pirmiaus tu-rejome labai gerą mokintoją, bet jį a. a. nabaszinkas pra-baszczius iszviijo. Apart visko mes vargdieniai savo vaikų į mokyklą nė negalime leisti, nes tų mokinas ir teip apie 80 vaikų, ir musiejie jau netelpa.

Pavaziavus nuo Slavikų ko-kius 3 verstus stovi kreivas kryzius prie kelio. Paskiaus dasizinojau, viens maskolius ant tos vietos numiręs.

Atvaziavus į Ozkinę susto-jom pasilsėti. Tarp dviejų kapinynų mano draugai užku-rė pypkius, o asz apžiūrėjau kapus. Vieni kapa ikatalikų, antri liuteronų. Katalikų ka-

pai kaip ir visur apleisti kiau-lių apknaisioti, lietuvių aptver-ties dar laidojama. Nors czion liuteronai yra visur lietuviai, tacziaus ant kryzių uždėti pa-raszai vokiszki. „Hier Ruhet in Gott“. Tiktai ant vieno szpizinio kryziaus radau lietu-viszką paraszą szitokį: „Czion illsis Dievuje Jons Endrukāt“ kas man labai patiko, jog nors viens isz liuteronų lietuvių at-sirado, ką savo kalbą labiaus brangino negu svetimtautiszka. Szeip lyg dėl suterszimo liute-ronai vokiszka raszo, o kata-likai lenkiszka.

Slavikai stovi ant pat Sze-szupės krauto, ir kelias į Nau-miestį nuo Slavikų eina pasze-szupiu. Vieno vyruko pasze-szupyje dirbanczio paklausiau, jog czia rodos lengva į Prusus pereiti? Brolyti — atsakė — kaip tu pereisi, kad krantais maskoliai, kaip vilkai, valkio-jesi, ir vėl Szeszupė gili, vanduo szaltas, gali smertį gauti.

Vaziuojant į Naumiestį pa-szeszupiu pravažiuoju apie 10 kardonų, kuriuose gyvena parubežiniai sargai, kurie pra-vaziuojant vis temyja, ar nėra kas vežime, ar nevažime ko-kius užgintus daiktus.

Atvaziavus į Naumiestį jau buvo visai tamsu ir mes gana suszalę. Ejom jieszkoti tuo-jaus sziltos triobos ir nors stik-linę karsztos arbatos, o czia žemsargiai apipuolė reikalauti „praszparytų“ mislydami, bene mes koki iszeiviai į Ameriką. Bet kaip parodėm „praszparytus“ tada žemsargiai nutimpino nieko nelaimėję.

Nemalonu yra lankyti to-kius miestelius kaip Naumies-tis. Vietinius policija (žem-sargiai) gerai pažįsta, o atėju-nų tai laukia kaklus isztiesę kaip pelėdos laimikio. Jeigu rado žmogų be praszparyto kur užkampyje, tada „vziatką“ paėmę tyli ir neužkabina, bet jeigu prie pulko žmonių, o be praszparyto, tai ir gabena į be-langę, o paskui po „transpor-

tu“ kaip kokį gyvulį varo į vietą isz kur žmogus paeina. Ant rytojaus iszvažiuoju į Virbalį. Lauruks.

Ka suteike 1902 metai.

Dėl Lietuvos, mūsų tėvynės, praėjusieji metai buvo metais sunkių aukų. Daug motinų apverkė savo vaikus, susodintus į kalėjimą, iszvarytus gilumon Maskolijos ir į Siberiją. Daug buvo padėta kasztų, aukų ir darbo ant gaivinimo tau-tiszko susipratimo tarpe lietu-vių. Tos aukos ir tas darbas atneszė savo vaisius. Tautiszkas judėjimas pasiekė to-lymiausius Lietuvos krasztus; atbalsys kentėjimo brolių da-siekė lietuvius, iszsziblaszkui-sius po visą pasaulę ir budina juose jausmą szelpimo savo nuvargintos tėvynės ir jie noriai suteikia pagelbą savo vargstantiems broliams.

Maskoliszka valdžia mato-mai pradeda suprasti savo klaidą, kurią ji padarė, už-draudama lietuviams spaudą. Praėjusiuose metuose ministe-ris vidurinių reikalų savo pa-slaptiniam atsiliepime į Var-szavos general-gubernatorių abejoja, ar atneszė naudą Ma-skolių valdžiai uždraudimas spaudos, ir praszo iszreiksztii savo nuomonę, ar ne geriaus butų daleisti spaudą.

Svarbiausiu įrankiu lietuvių jų kovoje už tautiszką ir eko-nomiszką buvį visados buvo spaudinimas ir platinimas lie-tuviszkų laikraszczių ir knygų. Reikalavimas tų rasztų tarp žmonių praėjusiuose metuose žymiai pasididino, nežiurint ant to, jog persekiojimas buvo ziauresnis. Lietuviszki rasz-tai pasiekė ir tokius užkam-pius Vilniaus gubernijos, kur pirmiaus apie juos visai nebu-vo girdėt.

Atsiszaukimai teipogi buvo mėtomi ir lipinami po visą Lietuvą skersai ir iszilgai. Jie svarbus tuom, jog prieinami

kiekvienam žmogui, puola į akis ir tokiam, kuris skaitymu suvis neužiima, priverczia jį užduoti sav klausimą, kam tai žandarai teip stropiai juos nu-lupinėja, ir ar teisybė, kas pa-raszta ant tos popierelės.

Praėjusiuose metuose labai prasiplatino po Lietuvą nami-niai teatrėliai. Daugelyje vie-tų susitvėrė teatraliszkos kuo-pos ir ukininkų namuose per-statė: „Amerika pirtyje“, „Velnias spąstuose“ „Neat-mezzgamas mazgas“. Ant to-kių perstatymų paprastai bu-vo deklamtuos eilės, dainuo-jamos dainos ir po perstatymui griežia tam tyczia pakviesta muzika ir jaunimas szoka.

Ant tokių teatrėlių susirenka daugiausiai apszviestiesni kaimiecziai, bet atina žmonės ir niekad nieko neskaite. Ko-kį įspudį padaro teatras ant tokio naujoko, negalima apra-sztyt. Kitas net verkia susi-graudinęs. Reikia tik stebė-tis, kaip lietuviai prie tokių sunkių iszlygų, kada reikia kiekvieno bijot, dągi savo draugui negali isztikėt, gali naudotis tokiu gražiu ir nau-dingu pasilinksminimu. Apie paskutinį perstatymą buvo praneszta žandarams, bet per-vėlai. Pas nužvelgtus padarė kratą, bet nieko nerado.

Maskoliai žinoma nesnaudė per praėjusius metus. Gaudė lietuviszkus rasztus, gabena-mus isz Prusų ir Amerikos, sznipinėjo, kas juos skaito, draskė atsiszaukimus, darė kratas ir kaltus ar nekaltus baudė kalėjimu ir isztrėmimu. Vienu tik nuspreidimu caro (Vasario mėn. 1902 m.) buvo nubausta 24 lietuviai, dau-giausiai isz Kauno gubernijos. Vieni isz nubaustų, tapo isz-varyti į Maskoliją, kiti į Rytinę Siberiją, treti pasodinti į kalėjimą. O kiek tapo su-arezstuota pavienių ypatų, ku-rių nėra galima dažinoti? Nė-ra beveik tos dienos, kad ne-paimtų ką nors su lietuviszkais

rasztai. Kalėjimai Kalvarijos, Kauno, Sziaulių, Vilniaus, Liepojaus ir kiti visados pripildyti kankintiniais už lietuviszkus rasztus; lietuviszka visuomenė iszgirsta tiktai apie kelintą.

Kratų praėjusiais metais buvo padaryta daugybė Suvalkų gubernyjoj ir Kauno. Kelios buvo ir Vilniaus gubernyjoj. Tik reikia pripazinti, jog lietuviai pastoj daug atsargesni, negu pirmiaus ir žandarai retai kada užtinka ką nors lietuviszko, ypatingai laiszkus iszmoko kavot sudeginant. Apie vieną Liudvinavą (Suvalkų gubernyjoj) tapo padaryta į 14 kratų; isz viso rado porą numerių „Varpo“, ir nuotų kaltininkai iszsiteisino ir tapo paliuosuoti isz kalėjimo nors nėra liuosi nuo baumės. Nors pas žmogų ir nieko nerado, vienog krata parodo, jog tas žmogus atkreipė ant savęs policijos akį nors per judo sziaus liežuvį. Toks visados gal tiketis isztremimo.

Valdzia po senovei bruko maskolystę su pagelba mokyklų. Jose duoda vaikam skaityti visokias maskoliszkas knygas, mokina juos garbint carą, mokintojas maskolius tankiai iszjuokia katalikiską tikėjimą. Ypatingai pavojingos yra dėl lietuvių cerkvinės mokyklos, kurios praėjusiais metuose iszszaukė net protestą Vilniaus vyskupo Zvieravycziaus. Jis iszsiuntinėjo aplinkrasztį visiems kunigams savo diecezijos, kuriame liepė iszaiszkint isz sakyklų žmonėms, kaip yra pavojingos dėl katalikų cerkvinės mokyklos ir uždrausti tėvams leisti į jas savo vaikus. Vyskupas už tokį drąsų pasielgimą tapo isztremtas į Tverį. Daugumas tėvų tuojaus atėmė savo vaikus isz cerkvių maskoliszkų mokyklų.

Pabaigoje praėjusių metų atėjo žinios, jog valdzia žada

sugražint lietuviams spaudą. Daug sykių panaszi žinia pasirodė neteisinga, vienog iszrodo, kad sziuose metuose lietuviai atgaus tą, už ką teip ilgai kovojo. Bet atgavimas spaudos nebus pabaiga kovos, tik permaina vietos, įrankių. Daug dar aukų iszplėsz sziaures despotas, iki nustos jas rįjęs, iki žmonių susipratimas nepadarys jam galo.

* Prūsų Lietuvoje praėjusieji metai teipgi nieko gero neatneszė. Musų broliai liuteronai niekuomi, reikia pasakyti, neatsizymėjo ant tautiszkos dirvos. Tautiszkasis „Prūsų Lietuvių Susivienijimas“ nors turi gerus mierius, bet dėl stokos sąnarių ir sandarbininkų veik nieko nenuveikė. Kiek tas Susivienijimas turi sąnarių, nieko nežinia. Ant susirinkimų ateina permažai, imant sąnarius ir svečius sykiu. Visas Susiv. darbas, tai iszleidimas knygelės istoriszkų pasakų „Bendraite“. Apie „Birutės“ draugystę veik nieko neteko girdėti. „Lietuviszka Giedorių Draugystė“ berods tulose vietose parengė szventes ir paliksmino lietuvius dainomis, bet apgailėti reikia, kad toji draugystė nors vardą turi lietuviszką ir lietuviszka dainuoja, tarpe jos sąnarių yra mažas skaitlius lietuvių — dauguma vokiečiai, vokiečiai ir lietuviams padainuoja. Lindnas tai ženklas.

Vis isz vien pasiguosti reikia ant Prūsų lietuvių už szalinimąsi nuo Didziosios Lietuvos lietuvių ir abelnai nuo susineszimo, susizinojimo. Net 4 laikraszczių redaktorai neįjaučia reikalo, kad apsimai nyti laikraszcziais su lotyniskomis raidėms, iszleidžiamais Tilžėje ir Amerikoje. Pagal tokį szalinimąsi laikraszczių redaktorių, tų laikraszczių skaitytojai nieko negal patirti apie darbus savo brolių kata-

likų abelnai. Teipgi reikia priminti, kad lietuvių iszrinkintais į Vokietijos seimą pasiuntinys, Macziulis, parsidavė vokiecziams. Provincijos sindo susirinkime etnofagai Brandt, Goetz ir Plehwe pasikėsino lietuviszką kalbą jau ir isz bažnyčių paszalinti — kaipo nereikalingą. Pasiprieszinimo smarkaus nebuvo priesz tokį vandaliszką pasikėsinimą isz lietuvių pusės, nes iki paskutinio laiko vos 4 ypatų pasirodė silpni protestai. Apie kitus Prūsų lietuvių darbus nieko negelima pasakyti. Tam stoka žinių ir paczių darbų, kurie būtų verti minėjimo.

* Tarpe Amerikos lietuvių praėjusieji metai, reikia pasakyti, buvo kovos metais. Nesutikimai tarp partijų, kuniginės ir jiems prieszingos, vietoje sumazėti — pasididino. Bet nežiuriut į partijų kovą, peržvelgsime bent trumpai, ką Amerikos lietuviai nuveikė ant abelos tautiszkos dirvos.

„Susivienijimas Lietuvių Amerikoje“ pasidaugino su 953 sąnarių (pernai ant naujų metų buvo 1150), teip, kad sziaudien skaito 2203 sąnarių. Be abejonės S. L. A. būtų dar daugiau pakilęs, bet tam buvo priesaszia ilgasis straikas kietųjų anglių aplinkėse ir visus tos szalies lietuvius sulaike nuo prisiraszymo. Bet ko nebuvo galima padaryti pirmiaus, dabar bus tas atpildoma, nes isz daugelio vietų praneszama, kad bus sutvertos kuopos, tai vėl dirbama teip, idant padauginti kuopų sąnarius. S. L. A. tuomi turi pirmystę, jog suteikia szauną paszelpą likusiems naszlaicziams, mirus sąnariui, už teip menką mokestį \$2,00 ant metų, ir ant- ra, dėjimas kiekvieno sąnario po 1 ct. kas mėnesis ant tautiszkų reikalų. S. L. A. tuom tarpu nors neskaitlingas, bet jau sziamė meto bertainyje

sudzės per \$250,00, kas bus didele paszelpa vienų ar kitų reikalų, suszelpimų kankintinių, tai studentų. Pasidauginus S. L. A. squariams ant keliolikos tukstanczių, tie centai padarys sumą, kad bus galima reikale vieną ar kitą suszelpiti ir net užtikrinti, kad paszelpa vis laiku bus suteikiama, nereiks laukti, nereiks szauktis į visuomenę ir maldauti paszloses.

Aukose ant yvairių tautiszkų reikalų lietuviai ypatingai atsizymėjo praėjusiuose metuose. Vien tik į „Vienybės“ redakciją laike 1902 metų suplaukė:

Paszelpai A. Gavieno	\$76,37
Paszelpai A. Viztaliaus	19,97
Studentams	12,43
Kankintiniams	59,97
Susiv. L. A. kuopos dėl skolingų sąn. straikierių	20,15
Shenandoah Liet. Muzikantų Benas surinko	1383,41
Pavieniai ir lietuviszkos draugystės straikierių suszelpimui paaukavo	460,50

Viso \$2032,80

Taigi aukos nors nedidelės, bet daugiau už nieką. „Lietuvos“ redakcijoj aukų bus teipgi susirinkę keliolika deszimtų dolerių. Į „Tėvynės Myletojų Draugystės“ kasą įplaukė 1902 metuose \$602,91 ct. ir pagal tai galima spręsti į 1000 T. M. D. užsimokėjusių sąnarių.

Berods T. M. D. tulos kuopos rodosi užsimirszo savo priderystę, arba jau cziasi kartą įmokėję 60 ct. jau ant visados atlikę savo pareigas. Vienog tikimėsi, jog atgis ir neapsiliais su kitomis tame teip svarbiame darbe.

Lietuviszkų knygy pereinuose metuose tapo iszleista arti 60. Isz tų 30 Amerikoje didelių, kita 30 Tilžėje, smulkesnių.

Isz žymesnių tautiecių mirtis pakirto praėjusiuose metuose Seinų vyskupą A. Baranauką, Ignotą J. Grieszių,

studentą Ruskino kolegijos, ir Joną Maczį — Kėksztą, „Vienybės“ redaktorių.

Perieituose metuose perstojo gyvuoti du laikraszcziui: „Tėvynė“, organas S. L. A. sąvaitinė, ir „Dirva“ bertaininė. — Pradėjo iszeiti „Darbininkas“ Chicagoje neperijodiszka.

Reikia teipgi pažymėti, kad kunigų iszleidžiami laikraszcziai „Katalikas“ ir „Žvaigždė“ apart keletos prasitarimų apie kankintinius, niekadus neparagino savo skaitytojų prie aukų suszelpimui mūsų kankintinių.

Praėjusius metus reikia priskaityti prie ypatingų tuomi, jog juose, Amerikoje, atsirado kelios nepriegulmingos lietuviszkos parapijos, kurioms dirvą parengė patys kunigai. Kunigai berods tame kaltina Dilionį ir Rusikį, bet isztikrųjų jiems iszdirbo kelią kn. Kaulakis ir Saurusaitis. Jeigu mūsų kunigai teisingiaus ir žmoniszkaus pasielgtų su parapijonais, tai toki liudni apsiraiszkimai neįvyktų.

Isz viso imant vien gerąją pusę, pasidžiaugti reikia isz abelo lietuvių susipratimo, isz pasidauginimo aukų tautos reikalams. Linkėtina kad sziuose metuose susipratimas, darbsztumas, aukos pasidaugintų dvigubai, atnesztų gausenius vaisius.

Politiszkos ziniuos.

Amerika.

Maisztai Venezueloje (pietinėje Amerikoje) tęsėsi vis tolyn. Anglija, Italija ir Vokietija norėjo pasinaudoti isz to ir pareikalavo didelių atmokėjimų nuo Venzuolos valdžios, o neapmokant, tuojau užimti kokią provinciją. Bet tas mieris nenusisekė dėl įsikiszimo Suv. Valstijų, kurios tokius reikalavimus patarė paduoti ant iszriszimo taikos sud Hagoj (Olandijoje). Maisz-

tininkų vadas, gen. Matos praneszė valdžioms, jeigu jis pergales dabartinę Venzuolos valdžią, atmokėsz visus kasztus. Tuomi jis nori prisivilioti valdžias, kad jam nedarytų periszkadų. Paskutinės ziniuos pranesza, kad maisztininkų pajiegos sudrutejo ir pergalejo valstijos kariauną pas Carenero, nuo kurio yra tik 2 valandos kelionės iki Caracas, szalies sostapilės. Prezidentas Castro pabėgęs isz miesto, pinigų ministeris uzdaręs valstijos kasą. Vokietijos laivynė pagavusi 15 Venzuolos pirklybos laivų. Pajuris apstatytas su laivyne Anglijos, Italijos ir Vokietijos, ir neįleidžia Suv. Valstijų pirklybos laivų, antko Suv. Valst. nesutinka ir reikalauja, idant svetimos szalys netrukdytų jų pirklystę.

Ispanija.

Sausio 5 pasimirė buvęs ministrų pirmsėdis Sagasta, vadovas liberaliszkos partijos. Numirus karaliui Alfonsui (25 lapkriczio 1885 m.), Sagasta buvo pirmuoju rodininku nazslės karalienės ir valdė szalį iki pabaigos 1902 m., kur senatvės dėlei atsisakė nuo to urėdo. Po Sagastos rėdu Ispanijoje įvyko daug pagerinimų, bet jis sykiu buvo ir prieszininku respublikos, kuri būtų lengvai įvykusi jam pritariant.

Vokietija.

Turbūt nieko ant svieto Vokietija teip nesibijo, kaip Poznaniaus ir Silėzijos lenkų. Nuo laiko, kada pradėjo lenkus spausti, tie vietoje nykti, susivokieziuoti, labiaus pradėjo susiprasti, vienytis ir niekur neapsileisti vokiecziams. Valdžia pamacziusi, kad jos visas plenas pavirto į niekus ir net mažos mergaitės mindžioja dievaitį keizerį, dabar užmanė sutverti naują skyrių ministerijos, kuris dabortų lenkų kiekvieną pasikrutinimą ir jau baustų be malonės. Jeigu

lenkai laikysis ir susipras, tai ir naujas skyrius ministerijos keizerio siekių nepagerins, bet tik padidins skolas ir užtrauks daugiau paniekinimo ant Vokietijos.

Marokko.

Sziaurvakarinėje Aprikoje atsirado koks ten Gogui ir surinkęs szaunius pulkus pritarianczių apsiėmė nuo sosto paszalinti sultoną o pasodinti jo brolių. Isz pradžių kelis sykius pasisekė jam sumuzti valdžios kariauną ir apimti kelis miestus. Paskutinės ziniuos vienog pranesza, buk sultono pajiegos sustiprėję ir pergaleję Gogui, kuris turėjo mukti į kalnus. Priezastis sukilimo yra ta, kad sultono brolis Mulay Mohammed, yra daugiau žmonių mylimas ir geidžiamas už ciešorių, kurį sultonas uzdarė į kalėjimą. Sultonas matydamas, kad gyventojai jo brolių labiaus myli, ketina pats atsisakyti nuo sosto, idant tik nuramdyti maisztus.

Maskolija.

Maskolija vis labiaus taikosi užgrėbti į savo nagus daugiaus rytinių szalių. Apart įsigyvenimo Mandžiurijoje, dabar jau taikosi ir prie Afganistano, gabena ant rubežiaus karėivius ir pranaszauja, jog Afganistane gali pakilti maisztai. Maskolija per Afganistaną taikosi prie rytinių Indijų, kad isz ten paszalinti Anglijos vieszpatavimą, ir tą daro dėlto, kad Anglija negalės atsilaisyti priesz Maskoliją, jeigu neatsilaikė priesz saujelę burų. Apart to, Maskolijos akys atkreiptos ant Macedonijos, kur nesiliauja skerdynės tarp krikszczių ir turkų. Krikszczių atsiszaukė į Maskoliją ir Austriją, lukėdami pagelbos ar apgyrimo. Maskolijos užrubežinių reikalų ministeris gr. Lamsdorf lankėsi Austrijoje dėl Macedonijos reikalų, bet

slapta, ką sutarė. Maskolijos laikraszcziai garsina, jog pavasaryje gal isztikrųjų prasi-dėti maisztai Macedonijoje ir Armenijoje priesz turkus, o tada, zinoma, Maskolijai lengva būtų užgrėbti dalį Turkijos.

Airija.

Anglija skaitosi laisva szalia, bet paziurėjus isztikrųjų, matoma viens monarkiszkas barbarizmas. Kaip Maskolijos valdžia persekioja nemaskolius, Vokietijos nevokieczius, teip Anglija airjus. Airiais sziaudien pripildyti kalėjimai, ir tik už tai, kad jie nor lygios tiesos kaip anglai. Anglijos lordai pratę atimti visokią naudą ir tiesą airiams, laiko net 13,141 policijantų, kurie turi tokias tiesas kaip Maskolijos policijantai, ir gal bile vieną nepatinkantį įmesti į kalėjimą ar uždėti pinigiszką bausmę, konfiskuoti laikraszczius ir tt.

Azija.

Per naujus metus atsiliko Indijose, mieste Delhi, vainikavimas Anglijos karaliaus ir pripažinimas jo Indijų ciešorium. Karaliaus vietininkas lordas Curzon į dovanas gyvantojams apskelbė, jog Anglija neimsinti per 3 metus palukų už paskolę, kurią padarė bado mete, ir kad panaikina indiszką pulką kariaunos, kuris anglams tik paines daro.

Dalis darbu.

Indianapolis, Ind. Czion sustraikavo elektriszkų darbų darbininkai. Reikalauja pakėlimo algos nuo 32½ iki 40 centų už valandą. Keturios kompanijos jau sutiko ant reikalavimo. Darbininkai nedirbs, pakol visi darbdaviai nepadidius algą.

Scranton, Pa. Aludarių darbininkai reikalauja pakėlimo algos. Iki sziol mokejo dir-

bantiems viduj nuo \$14 iki 18 per sanvaitę, vežėjams \$14,00. Kontraktai buvo padaryti ant dvejų metų, kurie dabar jau pasibaigė. Dabar jie reikalauja pakėlimo mokesčio ant \$1 dėl dirbančių viduryj 1r \$2,00 dėl vežėjų per sanvaitę.

Rochester, N. Y. Czionai sustraikavo važnyezios. Jie reikalauja sutrumpinimo dienos darbo iki 12 valandų ir pakėlimo algos ant \$10,00 per sanvaitę.

Chicago, Ill. Strytkarių darbininkams tapo pakeltos algos ant 10% pagal pripažinimą taikos sudo, ant kurio nusprendimo abi pusės sutiko.

Pittsburg, Pa. Geležinių tiltų statymo unija pareikalavo pakėlimo algos nuo 47 ant 50 ct. už valandą ir 8 valandų dienos darbo.

Wilkes-Barre, Pa. Geležinkelio C. R. R. of New Jersey visiems darbininkams tapo pakeltos algos nuo \$1,20 ir 1,30 ant \$1,50 ant dienos. Kurie gavo mažesnes algas, pakelta ant 10%.

Pottsville, Pa. Visų apie linkių kalnakasių unijos nutarė atsisaukti į taikos sudą dėl nepriėmimo daugelio straikečių atgal prie darbo, o kurių yra per 5000. Daugelis kalnakasių yra užrašyti į „juoda knygą“ ir jų niekur nepriima dirbti.

Huntington, W. Va. Savininkai kasyklų „Flat Top“ nuo 1 sausio pakėlė savo darbininkams algas nuo 10 iki 20%. Darbininkų yra apie 12,000.

St. Louis, Mo. Per kalėdas sustraikavo czion važnyezios, reikalaudami pripažinimo unijos ir pakėlimo algos nakties laike, ką ir išlaimejo.

Chicago, Ill. Geležinkelio linija Wisconsin Central pakėlė savo inžinieriam ir pezkuriam algas nuo 10 iki 25%.

Scranton, Pa. Lackawanos gelzkelio linija pakėlė algas savo darbininkams nuo 5 iki 10%.

Hazleton, Pa. Valstijos inspektorius kasyklų padavė žinias, jog praėjusiuose metuose 5 distrikte buvo 60 nelaimingų atsitikimų kasyklose, kur 24 kalnakasiai tapo užmuszti, tai mirtinai sužeisti. Jie paliko 13 naszlių ir 36 naszlaičius. 1900 m. nelaimingų atsitikimų buvę 149 su 60 mirtinų. Ilgasis straiikas praėjusiuose metuose sumažino skaitlių nuopolių.

Glen Falls, N. Y. Weil Haskell marszkinų darbvietėje sustraikavo 50 prosintųjų reikalaudami pakėlimo algos. 800 darbininkų sustraikavo isz simpatijos. Haskellis darbvietę uždare.

Amesbury, Mass. Czion sustraikavo 600 vežimų ir karietų darbininkų, kuriems darbavai norėjo numažinti algas dėl mažesnio pardavimo vežimų.

New Yorke valstijoje yra 2229 unijos su 329,101 sąnarių, isz kurių yra 313,592 vyrų ir vaikų, ir 15,509 moterių ir mergaiczių.

Anglių kasyklių savininkai pakėlė 50 ct. ant tonos tuoj po straiiko. Dabar 4 didesės kompanijos dar pakėlė prekę ant \$1,00 už toną. New Yorke tona anglies kasztuoja \$10,00 o Bostone net \$14,00.

Isz Amerikos.

Ateiviai į Suvien. Valstijas.

Į Suvienytas Valstijas per Ellis Island, New Yorke, pereituose metuose atvyko 551,000 ateivių, ant 138,000 daugiau, negu 1901 m. Iz jų 6000 tapo sugražinti atgal. Gegužio mėnesij atvyko daugiauisiai — 83,000. Tame pat mėn. buvo daugiausiai atgal sugražintų—1014.

Gruodžio mėnesyje atvyko 36,000, o sugražintų atgal buvo 200. Tas parodo, jog paskutiniam laike gražina atgal sulyginant daugiau, negu pir-

ma.

Į Baltimore pereituose metuose atvyko ateivių 47,605, arba veik dasyk tiek, kaip 1901 m. Sugražintų atgal buvo 140. Del sumaiszymo proto tapo neįleista 4; dėl neturėjimo pinigų 68; dėl limpanczių ligų 45 ir 23 kontranktiszi darbininkai. 1901 į Baltimore atvyko 27,000 ateivių.

Pelnas geležinkelių kompanijų.

Atskaita geležinkelių kompanijų parodo, jog nuo 1 liepos 1901 iki 30 berželio 1902 metų visos turėjo įėmimų \$1,711,754,200. Izleidimų buvo \$1,106,137,405. Gryno pelno liko \$605,616,795 arba \$3,100 ant mylios. Sulyginant su 1901 m., pereituose metuose pelnas buvo didesnis ant \$51,000,000. Kalinių maisztas.

Eagle Lake Fla. Ant Danovan cukraus plantacijos pakėlė 75 kaliniai maisztą. Jie užsadarė kalėjimo kambariuose, užvertė duris ir langus teip, jog sargai negalėjo prie jų prieiti. Kaliniai sako, jog greičiaus duosis savę numarint badu negu dirbt ant plantacijos.

Pabrangimas anglių.

Anglių kompanijos žada sziuose metuose laikyti didesnę prekę anglies, kas jiems suteiktų ant tonos 30% daugiau pelno, negu pereiniais metais. Tokiu budu kasyklių savininkai laimės į savo delmonus \$18,000,000. Per straiikus tapo sunaudotas visas iszteklis anglies ir dabar reikalavimas yra teip didelis, jog kompanijos negal gana pristatyti. Tokiu budu per sziuos metus tona anglies prekiuos 50 centų daugiau ant vietos, negu pereinuos metuose, o kitur sieks iki \$17,00 net už toną.

Pelnas nuo \$42,000,000.

Visiems baduoliams pažįstamas milijonierius Morgan'as pereituose metuose užpelne virsz minėtą sumą per sugro-

bimą į savo nagus septynių didelių korporacijų. Susizinoję tarp savęs kapitalistai, jie numusė vertybę „bondsų“ su pagarsinimu, kad bankrutys. Turintieji tokias popieras skubinosi atimti savo pinigus ir pigiai jas pardavė. Morganas jas supirko už numažintą prekę ir paskui pakėlė jų vertę ir pelnė \$42,000,000.

Vagystės liga. New Yorke policija pagavo puikiai pasiređziusę moteriszkę, kuri isz ligos vagystės buvo pavogusi isz vienos krautuves ritinį szilkinų audimų. Guodėsi žmonelė policijai, kad toji liga ją vargina ilgą laiką. Ji buvusi ir lignonbutyje (jei ne kalinyje) gydytis nuo vagystės, bet neiszgijusi. Pamatė kunigystę.

Titusville, Pa., tapo suaresztavotas katalikiszkas kunigas, Charles Nellis ant paliepimo vyskupo J. McQuaid isz Rochester, N. Y. Kun. Nellis susipažino su viena moteriszke, ir juodu apleidę, viens parapija, kita vyrą ir vaikus, iszkelio kitur ir per visus metus nieko apie juodu nebuvo girdėti. Nusibodus abu sugrįžo atgal į Titusville ir kunigelis pateko į lakopą. Prova nudėta ant tolesnio laiko.

Stebuklingas gydytojas.

Chicagoje tulas Viszovat, lenkas, užsimanė buti daktaru ir kas-zin kur įgijęs diplomą apsigarsino laikraszcziuose gydas žmones nuo visokių ligų, ypatingai moteriszkų. Žmonės perskaitę apgarsinimą įtikėjo ir pluste pludo pas daktarą. Daktaras nudažęs rusvai vandenį davinėjo kaip gyduoles, net nuo stokos proto. Sveikatos užveisda iszgirdusi apie teip stebuklingą daktarą nuėjo pasiteirauti apie jo mokslą ir nabagą nugabeno ant 30 dienų į pataisos namus. Jei neiszrodysęs savo mokslo ir kokiū budu įgijo diplomą, tai laukia jo kelijų metų kalėjimas.

Stokanglių.

Visuose krasztuose Suvien. Valstijų skundžiasi ant stokos anglių. Savininkai kasyklių sako, jog negali pakaktinai dastatyti. Tuomsyk tukstančiai kalnakasių visai negal gaut darbo. Kurie dirba, ir gi skundžiasi, kad mažai gauna karų ir pertai mažai uždirba.

Naujas budas
išsinaudojimo.

Suv. Valstijų plieno kompanija nori užvesti tokią sistemą, kad kompanijos urėdininkai ir darbininkai būtų savininkais kompanijos sžerų. Darbininkas turėtų dalį savo algos apverst ant pirkimo sžero ir tokiu budu galėtų naudotis iš kompanijos pelno. Tik pagal tą užnamą, tie, kurie daugiausiai gauna algos, mažesnę dalį jos gali apverst ant pirkimo sžerų, negu tie, kurie algos gauna mažiausiai. Gaunantis \$20,000 algos, gaus sžerų už 8%, o darbininkai, kurie gauna mažiausiai kaip \$800 — galės ant to apverst 20%. Apmainyt ant pinigų savo dalį galės tik po 5 metų, o jeigu darbininkas atsitrauktų greičiausiai, tada nieko negauna. Tokiu budu kompanija tikisi privilioti darbininką pelnu ir prisirizti jį ant 5 metų, kad negalėtų atsitraukti nė strai kuoti.

Kasyklos įgriuvo.

Olyphant, Pa., D. & H. kasyklose atsitiko eksplozija nuo kurios pradėjo griuti kasyklos apie 6000 pėdų plotyje. Keliolika namų įgriuvo į kasykles ir begriuvant nuo pėdų užsidegė. Tų namų gyventojų prazuvo visi daiktai. Gyvasčių neprazuvo nė vienas, nes pusiau trečią valandą prasidėjo griuvimas. — Jeigu pasidarė keliai vandeniui iš Lackawannos upės į taisyklos, tai taps viešas kasyklos užsėmos.

Nelaimė kasyklose.

Netoli Minersville, įsziurinę pusę, Oak Hill kasyklose

eksplodavojo dinamitas, nuo ko 3 kalnakasiai užmuzsti tapo ir apie 12 sužeisti. Iš pravardžių negalima atspėti, ar ten ir lietuvių buta.

Isz lietuviszku dirvu Amerikoje

Brooklyn, N. Y. Per kalėdas buvo pas Struogius krikstynos, jų dukters Birutos-Teofilės. Tėvai, kumai ir svečiai linksminosi kartu naudodami gamtos dovanas ir sziudingai linkėdami naujagimėi Birutai laimingos ateitės, kada vienas iš tarpo atsistojo ir prakalbėjo: Vardan jaunos Byrutės-Teofilės Struogiutės mes ezionai linksminamės ir szvenceziame kalėdų szventę. Bet ar visi mūsų broliai teip linksminasi? Ne! Daugelis mūsų brolių, seserų, prietelių ir pažįstamų yra paskendę jūrėse liudnumo ir gailių aszarų. Jų rankos apkaustytos retėžiais tarszka, jie vaitoja kalėjimuose, jie yra isztremti ir persekiojami nuo caro budelių ir sztai už ką. Už platinimą mokslo tarpe savo brolių. Vieni iš jų raszė knygas, antrijai jas platino tarp žmonių ir sziurie su noru jas skaitė, naudojosi. Užpuolus meszkino tarnams visi tapo nubausti. Jų linksmybė gal buti tikta, ta, jog kenzia už teisybę, už tē vyne, už laisvę. Taigi budami mes ezion laisvėje neužmirszkime tų savo brolių, kurie kenzia dėl teisybės ir suszelpkime juos pagal iszgalę. — Apart to yra gana daug vyrų, troksztanczių pasiekti augsttesnius mokslus, bet netur tam isztekliaus — pinigų. Be mokslo vyrų mes neturėsime raszėtų, nepasikelsime protiszka. Paszelpa studentams nėra tai dovana, bet tik paskolė ir jie pabaigę mokslą, prasigyvenę, sugrąžins tą paskolę su palukiu į tam tikrą kasą paszelpai kitų studentų".

Tokia kalba visiems patiko ir visi plojo delnais szaukda-

mi: „Tę gyvuoja Lietuva ir jos darbininkai“. Aukų susirinko \$3,50 ct., iš kurių pusę skiriame paszelpai kankintinių, o kitą pusę paszelpai studentų. Pr. Pauliukonis.

Plymouth, Pa. Nenorėdami atsilikti nuo burelio szelpianczio usų kankintinius, sutarėme per kalėdas palinksinti ir juos bent mažu kuomi. Linksmai draugai ir kaimynai suėję draugystėn noriai ant to pristoję ir sudeję \$2,15 ct. Gražu būtų girdėti, kad panaszias žinias tektų patirti ir iš kitų lietuvių apgyventų vietų. V. Deimanta.

Philadelphia, Pa. Vaikare 26 d. gruodzio nutarta buvo Socijalistų ir Laisvamanių kuopos laikyti mūsų miestė koncertą, teatrą ir paskui szokius, su mieriu surinkti tam tikrą sumą pinigų dėl tautiszkių reikalų. Žinoma, nedraugai lietuvių stengėsi į niekus paversti mūsų vakarynas, o net radosi tarpe tų nedraugų ir tokie, kurie bažnytinėje „skerdyneje“ net pylos gavę buvo. Matyt, nė kunigo pyla tokiems proto nepridavė.

Aplink pusę po asztuntai valandai vakare, svetainėje „New Garrick“, prie S. 8-tos uleyczios, prasidėjo perstatymas komedijėles „Netikėtai“, paszlytos per L. Szliupienę. Galima pasakyti, kad visi aktoriniai roles atloszė užganėdiancziai: dėdė Juozą — loszė V. Daukszys, Joną — Keistutis Szliupas, žydą Mauszą — S. Andziulaitis, Baltruviene — p. Idikiene, davatką Žibutiene — p. Aiuanskienė, ir Onelę — Teresė Anskaičiute. Delnų plojimas susirinkusių liudyjo, kad svečiai užganėdinti buvo iš regyklos.

Paskui lietuviszkam chorui padainavus „Bites“, Kazys Balociunas iš Brooklyno laikė trumpą kalbą, ragindamas lietuvius pamėgti laisvę ir

triuistiesi dėl jos įgyjimo. Tad Lenkų socijalistų choras padainavo „Czerwony Szandar“, o Hypatija Szliupiute deklamavo „Paguoda“ ir deklamacija labai patiko publikai. Galiaus lietuviszkas choras, po vada p. Diezkausko, uždainavo „Medzioklę“. Programe buvo dar loszimas ant fortepiano; bet svetainėje tas prietaisas pasirodė esąs menkos vertės, tad ir loszimas negalėjo įvykti. Mes, socijalistai ir laisvamaniai, esame labai dėkingi ypatingai lietuvių ir lenkų chorams, kad malonėje mūsų vakarynas pagražinti ir pamarginti savo gražiais dainavimais.

Galiaus prasidėjo ezokiai, ir jauuomenė galėjo linksminiesi iki 3 valandai iš ryto. Svečiai gražiai apsiėjo, kaip ir pritinka darbininkų partijos pritarėjams, ir iš visų pusių girdisi pagyrimai.

Nežiurint į atkalbinėjimus ir kitas kliutis, mūsų vakaras gryno pelno atneszė per 18 dolerių. Žinoma, tą pelną apvers ant lietuvių labo susirinkimas kuopos.

Dar pasakyti ezion iszpultų, kad kuopa mūsų parengusi yra nedėdienių vakarais praneszimus iš Lietuvos Istorijos, kuriuos žmonės iki tuomaik lankė su paslanka. Dr. Szliupas per keletą vakarų apsznekėjęs yra sziitas tēmas: 1) žmonių veislės, ir kokią vietą jų tarpe jima lietuviai? 2) Pellasgai. 3) Kraustytoės Kymris kos rassos. 4) Gyventojai Mazosios Azijos senovėje. 5) Troja ir Trojėnai. 6) Lydija. 7) Persai uzima vakarine Maząją Aziją. 8) Maziejie ir didiejie Gėtai. 9) Ekspedicija Darėjo į Skythiją. 10) Joniszkių Graikų maisztas ir Persų administracija Mazojoje Azijoje. 11) Thrakai, ypacziai Odryzai, Gėtai ir Dakai arba Dzukai. Dar vieną vakarą paszventęs istorijai Gothų, kalbėtojas pareis jau ant terrėno

sziadyksztės Lietuvos, ir apkalbės lietuvių sziadyksztę istorija. *Komitetas.*

Brockton, Mass. Lietuvių ezion yra nemažiausiai ir visi uždariauja avalinės dirbtuvėse su alga nuo \$1 iki \$3 uz 9 valandų dienos darbą.

Tautiszkas susipratimas yra tik tarpe mažo skaitliaus. Dauguma mislyja dar po senovei ir visą lietuystės klausimą stato ant maldingumo, tuomi labiausiai, kad Brocktonas tai socialistų lisdas, kur jau ant treczios tarnystės miesto majoru tapo aprinktas socialistas C. H. Coulter'is. Pagal tulų supratimą, socialistai atimę jiems katalikiską tikėjimą ir bus dingę žmonelės. Ant socialistų nemažai puryja ir kn. Plauszynaitis, tai kurgi žmonelės ir nebijos.

Nedėlioje, 21 gruodžio, prėjusių metų, mūsų kunigėlis Plauszynaitis labai izbarė skaitanczius „Vienybę“ su „Lietuva“. Liepė visiems spaviedotis ir neskaityti daugiaus laikraszczių kaip ir knygu, net sergėtis kaipo nuo piktos dvasės seklos. Rasztininkus ir izleistojuos izgarbino pabėgėliais, prasikaltėliais (kaip ir kn. Plauszynaitis. Red.), vagimis net, kurie atvykę į Ameriką pramano visokius rasztus ir tiktai biznį daro. Dovanai kn. Pl. kapoja su botagu į vandenį. „Vienybė“ su „Lietuva“ neprazdys žmonių, teipgi „Žvaigždė“ neiszgany. Kn. Pl. daugiaus nieko nepadaro, kaip tiktai savę ant juoko pasistato, prisiskaito prie viduramzinių nuomonių tuometinės kunigijos.

Prakilnesni lietuviai sutvėrė tautiską laisvą pagalbinę draugystę, po vardu „Lithuanian Citizens Association“. Draugystės mieris bus parupinti lietuviams ukėsiszkas popieras, veikti politikoje, suteikti ligoje savo sąnariams

paszelpą ir prigulėti prie Susiv. Lietuvių Amerikoje. Daugiausiai dėl minėtos draugystės pasidaravo p. A. Juszka. *Broktonietis.*

So. Manchester, Conn. Prisiziurint į atbundanczią lietuvių dvasę, susipratimą, vėnyjimąšį džiaugtis reikia, jog vis ir vis platinasi geismas apszvietos, laisvės ir szelpimas tautiszku reikalų. Ateiteje galime tikėtis, kad skaitlius tokių atbudusių tautiecių pasididins, o tada viskas eis pirmyn spartesniu žingsniu. Bet tame reikia darbo, tvirtumo ir pradėjus neperstoti. Iki paskutinių laikų mažas skaitlius tokių tik buvo, o tapo padaryta daug, tai jeigu toki darbininkai pasidaugins, tai ir nuveiks daug daugiaus.

Juzė Matulevycziutė.

Mahanoy City, Pa. Lietuviszkas Jannuomenės Kliubas parėngė antrą dieną kalėdų pasilinksminimą. Kad sukviesti arba sattraukti daugiaus žmonių, kliubas nupirko aukšini ziedą dovanoms tam, kuris geriausiai paszoks. Dovanos visi tikėjosi, bet tik viens ją laimėjo, butent P. J. Maziška izs Mahanojaus, kuris szoko su P. M. Bubeliute izs Pliauberio. Sveczių buvo pilna salė ir L. J. Kliubas bus pušėtinai užpelno turėjęs. Man rodosi, kad pagal tokį užpelną pasilinksminimo rengėjai paskirs keletą dolerių ir ant tautiszku reikalų, nes aukų izs mūsų miesto teip kaip ir nėra.

Vienturtis.

Forest City, Pa. Dienoje naujų metų mūsų 2 kuopa S. L. A. buvo parėngusi balių prakalbas ir dainas. Dainininkai buvo Dr. V. Kudirkos izs Plymouth'o. Kalbėtojais: P. Mikolainis ir M. Valentina-vyczius, S. L. A. prezidentas. Dainos geriausiai visus palinksmino ir visi su noru jų klau-

sė, nes ir buvo ko klausyti.

Sveitys.

Pabrikai žudymo kudikiu.

Pennsylvanijos szilkų pabriuose dirba beveik vieni kudikai. Mergaitės, turinczios 13-12 ir mažiaus metų dirba 12 valandų į parą ir dar persimainydamos, vienos dirba dieną, kitos naktį. Tas bausis faktas buvo iki sziol visai nepatėmytas angliszku laikraszczių ir atkreipė ant savęs atydą visuomenės tik dabar laike tyrinėjimo komisijos straiko taikos sudo.

Superitendentas vieno izs tokių pabriku Scrantone davė savo paaiszkinimą kaslink nežmoniszko izsnaudojimo kudikių. Jis sako jog gerovė Pennsylvanijos, sulyginant su kitoms valstijoms, priguli nuo jos įstatų, kurie daleidžia dirbtokiems maziems vaikams. Jei gu valdzia permainytų įstatus, tada Pennsylvanija daug nukentėtų, nes szilkų pabrikai taptų perkelti į kitas valstijas. Jis nemato nieko blogo tame, jog dirba toki mazi vaikai, nes pabrikantas ant to geriaus izseina. Jei reiktų mainyti sistemą darbo, tai reiktų padėti ant to daug pinigų, kurie negreit sugrįžtų, dabar gi ir pigu ir gerai, jų maszinos gali dirbt be sustojimo per visą parą. O kudikai jauziasi pabrike gerai, teip, kaip namieje, tankiai dar geriaus. Jiem duodasi pusė valandos laiko pavalgyt, pasilsėt ir pabėgiot. Laugai užtepti, kad kudikai nematytų, kas dedasi lauke, kad nesidairytų ir geriaus dirbtų.

Jis paaiszokino teip gi kodėl pas juos dirba kudikai mažesni negu daleista įstatų. Tankiai tėvai turi atsakantį paliudijimą, o kaip kada reikia priimt izs gaileszio. „Pasitaiko, sako jis — jog vargas tėvų esti teip didelis ir maldauja jie teip kausztai, kad negali

jiems atsakyti. Viena vaszlė atvedė į pabriką mazytę mergaitę, apdriskusią, basą ir izblyszkusią lygiai, kaip ji pati. Motina papasakojo apie skurdų padėjimą didelės szeimynos, apie savo ilgą ligą ir apie savo skolas“. Kudikis buvo daug jaunesnis negu daleista priimt, vienok jie priėmė izs gaileszio. Tikrai pasielgė, kaip vilkas pasakoj, kuris izs pasigailėjimo suėdė nelaimingą avele. Ir dar izsdrįsta tas žmogus kalbėti apie gerovę Pennsylvanijos. Geros dienos czionai tik dėl kapitalo, kuris siurbia kraują izs kudikių, bet didelis turi bnti skurdas tėvų, kurie atiduoda savo vaikus ant nužudymo szios dienos žmogėdziams.

Musu reikalai.

Perbėgo seni metai, nusineszė su savim senas bėdas ir senus vargus. Mes džiaugiamės kaip kudikai, sulaukę naujų metų, lyg užmirsę, jogiai liko ta pati dirva, ant kurios auga ir bujoja mūsų vargai ir bėda. Ta dirva—tai dabartinis draugijos surėdymas, paremtas ant neteisybės ir izsnaudojimo. Tas, kuris dirba, mažiausiai naudojami vaisium savo darbo. Visas turtas perverstas į pinigų tampa medega dėl izsšidalinimo visokiems dykaduoniams, kurie nieko nedirba, arba dirba labai mažai, o žmogus darbininkas, kuris sukrovė visus turtus, pasmerktas yra vest vargingą gyvenimą, kaip tik izsšimaitydamas izs dienos į dieną. Dar kudikiu budamas pradeda vilkti sunkų jungą ir velka jį per visą savo gyvenimą, kiekvieną valandą bijodams suklypt po sunkumu savo nasztos. Nėra dėl jo smagumo praitej, nėra vilties ateitej. Vienog tas viskas neamzina. Tikime tvirtai, jog ateis tas laikas, kada nebus didžturczių ir pavargėlių, kada keletas ypatų nesusems į savo be-

dugnius kisenius žmonių naują, kada visi dirbs ir visi turės. Tą ateitį siulo mums socialistiskas surėdymas. Pereiti metai praplatingo geismą naujo surėdymo, o šie metai turi dar daugiau atvert žmonių akis ant neteisybių kapitalizmo. Skelbkim naują draugijos surėdymą, kuris mums atneš laimę, lygybę, liuositybę.

Ypatingus reikalavimus sutveria mus padėjimas, kaip tautos. Atvykdami į Ameriką mes palikom tėvynę savo brolius dajuojancius po sunkia caro letena. Nevienas iš jų sutiko naujus metus kalėjimo sienose, arba Siberijos tyruose, už tai, jog kovojo už teisybę. Turim pasakyti, jog lietuviai visados jautriai atsiliepdavo ant vaitojimo savo brolių ir szelpė juos kiek izgalėdami, tikime tvirtai, jog atsilieps ir sziais metais, szelps ir kitus prie to žadįs.

Antras iš svarbesnių reikalavimų mūsų gyvenimo yra szelpimas mokslan einancijos jaunuomenės. Be mokslo negal but progresas, be inteligencijos mes liksim užpakalyje visų. Szelpkim kiek galėdami trokštancius mokslo! Graszis izduotas paszelpai studentų mus nenuvargins, o vaisius atneš labai didelius dėl visos lietuviszkos visuomenės.

Lietuviai Amerikoje gyvena tarpe kitų tautų, tankiai neprijauciančių jiems. Jie izszblaszkyti po visą Amerikos szalį, nei Grigo bitės. Tame mūsų silpnybė. Idant sudrutėt, mes turime risztis į vieną tautizšką organizaciją, kuria yra Susivienijimas Lietuvių Amerikoje. Sziądien Susivien. L. A. skaito savo sąuarių su virszumdu tukstanciu, bet tas yra ne daug sulyginant, su skaitliu lietuvių gyvenanczių Amerikoje.

Apart to reikalingos vietinės organizacijos dėl paszelpos ir palaikymo ryszio tarpe viengenczių. Tokių organizacijų

jau yra pusėtinai tarpe lietuvių, vienog dar daugelis laikosi szalyje nuo visokių draugystyčių.

Tikime, jog ateinanti metai bus laimingesni.

Diczkus.

Ne savo vietoj.

Muskolizskai paraszė Ivanovicz.

Ant kalnelio, apžėlusio pavasario veja, sėdėjo dvi sesers. Viena juoda kaip ciganka, su asztrioms, perimancziomis akimis, buvo pasirėdžius pagal naujausę madą ir rankose laikė raudoną lietsargį Antroji mėlynakė, meilios izszvezdos, panaszi į kudikį, ramino kiekvieną, kuris į ją pažiūrėjo; pardedai jos buvo prasti, galva padabinta su rutoms. Pirmos vardas buvo Melagystė, antros Teisybė.

— Nesiseka tav, mano mielą, tarė juodakė.

— Nesuprantu, sesele, kodėl manęs žmonės nemylī. Asz už tavę geresnė, kaip geras už piktą.

— Tai dar klausimas, sesele, katra izsz mudviejų geresnė, o palyginimas tavo suvis neteisingas. Asz nevisai pikta, o tu ne suvis gera. Ir asz nemažai padariau žmonėms gero.

— Tu? Nuo tavęs žmonės datyrė tik pikto.

— Klysti. Paklausk mokintų, jie tav pasakys, jog be manęs žūtų silpni sutvėrimai. Asz izszmokinau juos izszsigelbėt nuo prazuavimo melu, nudavimu, apsukrumu. Asz izszgelbėjau tokius žmones, kuriuos mes vadiname ziburiais žmonių. Asz izszgelbėjau Galilejų. Asz jam pasakiau: Sumeluok savo prieszams"; jis ir sumelavo, nudavė, kad izszzižada savo mokslo ir izszsigelbėjo nuo laužo. Asz didziuojuosi tuomi, jog mano vardas Melagystė. Asz stumi pirmyn progresą. Ir kada tu sulauksi pasisekimo, pasirodytum labai

nedėkinga, jeigu neatmintum mano nuopelnų.

— Ne, tu mano prieszas, — tarė Teisybė.

— Dyvinas dalykas! Tu sprendi pagal vardus. Teisybė ir Melagystė prieszingos — užtaigi negal sutikti. Teip yra kalboje, bet gyvenime prieszai tankiai buna draugais. Žmonės geros szirdies, mylinti tavę kreipiasi prie manęs, kadangi tu galėtum tik užkenkti. Ar atsimeni minyszšką Simplaciją apysakoje Viktoro Hugo? Ji nė ant juoko tiesumeluodavo ir visgi vieną kartą neabejodama pamelavo, kada Zaveras užklausė jos, ar nepasislepė pas ją Jean Valjean'as. Ir poetas, tavo garbintojas, vadina jos pasielgimą szventu melu. Teip miela sesele, neužmirszk, jog mes gyvenam ne dėl savęs tik dėl žmonių. Nėra teisybės dėl teisybės ir melagystės dėl melagystės, ir nėra nė melagystė, nė teisybės tę, kur žmonių nėra.

— Tiesa, mes gyvenam dėl žmonių, bet tu juos mokini pikto ir jie tavę myli, o nuo manęs szalinasi, norint asz be palyginimo už tavę geresnė.

— Ir vėl geresnė... Ar gali darodyt?

— Teip! Paklausk ko nori, kas yra geresnis, ar tu, ar asz? Kiekvienas atsakys, kad asz.

— Bet jis sumeluos. Tik tu suprask: visi sako, jog tu geresnė už manę kalboje bet ne darbe. Tav tik sako, jog tavę myli, bet izsztikrųjų manę myli.

— Tai dėlto, kad tu man priesztaurai ant kiekvieno žingsnio. Žmonėms patinka tavo gražus žodziai, o asz kalbu prastai, bet teisingai.

— Bet asz dėl žmonių naudodos gundau juos neklausyti tavęs. Tu padarytum daug nelaimių, jeigu asz tav nesiprieszincziau.

— Neteisybė, neteisybė.

— Bet paklausk, darysim bandymą. Asz apleisiu sz

miestą ant vienos dienos. Tegul gyventojai klauso vien tik tavęs. Pažiūrėsim kas izsz to izszeis.

Teisybė skubino į miestą. Ji jautėsi liuosa; jai buvo neizszpasakytai linksma; nors sykį jai nesiprieszins sesuo; žmonės bus teisingi nors vieną dieną ir, žinoma, paragavę to smagumo nebenorės jo izszsžadėti.

Teip bemanant Teisybė nusileido nuo kalno, praėjo pro gelezinkelio staciją ir užėjo ant prieszbuoczio didelio namo, ant kurio buvo izszkabinta lenta su paraszu: „Gelezinkelio rasztineczia". Czion buvo Teisybės karszti garbintojai, tik nerangus ir nedrasus.

Urėdininkai susirinko aplink stalą vyresniojo rasztininko ir tarėsi apie pasveikinimą gelezinkelio virszininko dienoje jo varduvių. Jau buvo nutarta nueit visiems į jo namus, įteikti jam albumą ir suraszytą pasveikinimą. Ginczijosi tik užtai, kaip butų geriaus paraszyti: „labai guodojamas ir garbingas virszininke, ar didei garbinimas ir mylimas pone". Po karsztų ginczų buvo priimta paskutinė forma ir tapo pakeltas klausymas, ar galima eiti sveikinti paprastuose parėduose, ar apsilikti žiponais, kuriuos ne visi turėjo. Daugumu balsų buvo nuspręsta eiti žiponuose, o kurie neturi, privalo pasiskolinti. Tokiu budu klausimas apie pasveikinimą virszininko tapo galutinai izszrisztas, kada suskambejo meilus balsas Teisybės.

— Vyruocziai, ką jus darot? Kiekvienas izsz jus nekenczia virszininko. Jis elgiasi su jumis didei neteisingai. Jus gerai zinote, jog jis užtaria už vagis, nėra pats yra vagis. Nė sziądien, tai ryt jis pateks į tiesos rankas. Kaipgi nemyledami ir neguododami žuogų, jus galite jam raszyti: „guodojamas ir mylimas". Kas jus

priverčia nusizemint iki tokios melagystės ir mėtyt pinigų, kurių turit nedaug, ant albumo ir žipono.

Visi nusistebėję pažiūrėjo viens į kitą.

— Isztikro, kas mus traukia už liežuvio loszti tokią komediją — pratarė vienas.

— Teip visi daro... — nedrąsiai isztarė antras.

— Tas yra nedora! — suriko žemesnysis rasztininkas; — mes jį skaitom vertu sudo, o tuom tarpu rengiamės iszreikszti jam paguodoną; iszseina teip, kad ir mėš pritariam vagystei. Jis apsieina su mumis kaip su szunimis, o mes jam norime neszti albumą ir laiszką padėkavonės, tokiu budu mes duodam jam tiesą laikyti savę per szunelius.

— Teisybė. Velniop albumas ir pasveikinimas.

— Tegyvuoja teisybė! — szuzuko visi.

Tuomi tarpu įėjo į kambarį diktas, juodbruvas, prazilęs žmogus su barsuko iszvezda.

Tai buvo didei guodojams virszininkas.

— Kodėl jus nedirbat? Vis tinginiaujat? dykaduoniai! — tarė jis.

Visi pasiskubino užimti savo vietas.

Teisybė kas-žin ką pakuszdejo rasztininkui ir po valandelei tas atsiliepė:

— Mes netinginiai, ir ne dykaduoniai. Tu pats esi tinginys ir žinomas vagis.

Virszininkas sudrebėjo iszgirdęs tokius teisingus žodžius, jam rodėsi lyg butų juos iszgirdęs nuo sudo tyrinėtojo, vienog tuojuas atsipeikėjo ir prasznypsztė:

— „Jis isz galvos iszėjo“, — ir nuėjo į savo kambarį.

— Tu vyras, dėkavojam tav, — suriko visi.

Įbėgo urėdininkas ir pasakė tam rasztininkui, kad jis tę daugiau nebutų nė vieną minutą.

Rasztininkas iszėjo su nu-

džiugusia Teisybe. Kaip tik užsidarė durys, kambarys pripildė balsais iszgzaszčio ir pasipiktinimo.

— Velnias žino, kaip jis iszdrįso teip užgaut virszininką. Teisybė, jis yra vagis, bet jis dar ne atiduotas į rankas tiesos. Tai negirdėtas skandalas! Ir kas mums pasidarė? Jug ir mes pritarėm tam beprocziui. O kas bus, jeigu dažinos virszininkas apie mus visus? Vyras, szitą dalyką reikia pataisyti. Mes turime protestuoti prieš tokį jo kvailą pasielgimą.

Karszti ginczai užsibaigė nusprendimu prie pasveikini-mo pridėt abelną pasipiktinimą dėl pasielgimo draugo, matomai nustojusio proto.

Tuom tarpu rasztininkas su Teisybe parėjo namon.

— Kodėl teip anksti sziaudien jus paleido? — paklausė pati.

— Manę jau suvis paleido, — linksmai atsakė pacziai rasztininkas.

— Kas atsitiko? Matyt neiszskentei iki vakarui ir pasigėria?

— Ne! Asz pasakiau teisybę mus virszininkui. Tas jam nepatiko ir jis manę pavarė nuo vietos.

— Tu isz galvos iszėjai!

— Nė nemislyjau. Kiekvienas doras žmogus turi kalbėt teisybę. Jis pavadino mus visus dykaduoniais, o asz jam pasakiau, jog jis yra vagis.

— Vieszpatie, Dieve, — suriko jauna moteriszke, ir apsiliejo aszaroms.

— Moteriszke tu turi džiaugtis, o ne verksti, — tarė Teisybė. Tavo vyras pasielgė gerai. Doras pasielgimas yra geriausias žmogaus džiaugsmas.

— O kas tu per pamokslininkė? — ruszčiai užklausė moteriszke.

— Asz esmi Teisybė.

— Tai tu jį teip pamokinai? Geriausias džiaugsmas! Asz tavę paklausiu, kas per džiaugsmas, jeigu mes neturim,

ką valgyt? Tu atėmei mums kąsni duonos!

— Tavo vyras gaus kitą vietą.

— Bene tu jam duosi vietą! Vietos sziaudien nesivalkioja ant gatvės. Niekur nepriims beprotį, kuris kalba teisybę. Eik sav su savo didžiuoju džiaugsmu. O tu, kvaily, bėgk greitai pas virszininką, persipraszyk, gal dar dovanos.

Teisybė iszėjo labai nuliudus ir mislyjo sav: „Gaila, kad tas žmogus turi teip neiszmintingą paczia, kuri nesupranta, jog ne viena tik duona gyvas yra žmogus.“

* * *
Teisybė iszėjusi pamatė ant vieno namo paraszą: „Redakcija laikraszčio iszminties. Dideliam kambaryje prie vieno stalo raszėjas raszė straipsni, prie kito redaktorius-iszleistojas, apvalus storulis, perziurinėjo laiszkus.

— Labą die, Teisybe, — tarė raszėjas. — Pabuk pas manę, tai asz paraszysiu tikrą teisybę.

Jis paraszė ilgą straipsni ir padavė redaktoriui — iszleis-tojui, kuris perskaitęs tarė:

— Ar tamista sveikas?

— Visiszkai.

— Man rodos jog Tamistai reiktų kreiptis prie daktaro, gydanczio protiszkas ligas. Viskas, ką jus czia paraszėt, netinka nuo pirmutinio iki paskutiniam žodžiui. Jus teipogi žinoti, jog apie Svistulskį mano laikrasztyje galima rasztyti tik gerai. O Tamista, ką czia parasziai?

— Gryną teisybę.

— Asz jus meldžiu teisybės nerasztyti.

— Jus neturit tiesos manę mokinti.

— Žiurėk! Nuo kada Tamista pradėję teip mislyti?

— Nuo szios minutos. Geriaus vėlai, ne niekados. Asz neraszysiu daugisus nė vienos eilutės, prieszingos mano pažiuroms.

— Gerai, bet pasijieszkokit sav kitą vietą. Laikrasztiš „Iszminties“ nereikalauja tokio sandarbininko.

— Gėda man, kad asz dirbau prie tokio laikraszčio. Likit sveiki.

(Bus dar.)

Isz visur.

Potsdam'e, Vokietijoje, bankos pirmsėdis pa glemžė szau-ną bažną pinigų ir turbut atkeliauja Amerikon. Nieko patėmytino nebuvo iki neprapuo-lus pirmsėdziui.

Saksonijos liuteroniszkas sinodas iszbraukė pabėgusios kunigaiksztienės vardą isz tarpo karaliszkos litanijos, už kurią vis meldavosi.

Rygos užtaškoje siautė baisi audra, nuo kurios sudužo daug žvejų laivų ir 50 žmonių prigėrė.

Ant Bulgarijos ir Turkijos rubežiaus pas Drenove susimuszė abiejų pusių rubežiaus sargai. Bulgarai užmuszė 15 turkų su vyresniuoju.

Naujoj Gvinejoj atsirado badas ir tukstancziai žmonių badu mirszta. Vietiniai gyven-tojai bado dėl kaltina baltveidžius ir juos pasigavę kepa ir skanei suvalgo. Baltveidžiai laikosi pulkuose ir be molonės nuszauja kiekvieną baduolį.

Maskolijoje, Ekaterinoslavo gubernijoje, kasyklose Bakmud nuo eksplozijos nužuvo 58 darbininkai. 11 iszgelbėti tapo po 60 valandų sėdėjimo kasyklose, kuriems buvo užgriautas iszėjimas. 21 darbininkai tapo iszgelbėti tik po 5 dienų.

Popiežius per trejes sukak-tuves gavo 32,000 visokių dovanų, kurių vertumas iszszėza 5,000,000 rublių.

Kinuose, apie Nein-Chiang, buvo didelis žemės drebėjimas, nuo kurio nužuvo 800 žmonių. — Abelnai ant visos pasaulės praėjusiuose metuose buvo per 520 žemės drebėjimų.

Aukso per metus ant visos pasaulės iszkasa 80,000 svarų, vertybėje \$1,200,000,000; anglių iszkasa už 9,000,000,000; geležies už 4,000,000,000; kekosino prisemia už 2,000,000,000; deimantų ir kitų brangiųjų akmenų už 1,000,000,000. Sykiu už 17 milijardų du šimtu milijonų (17,200,000,000).

Maskolijoj pabaigė daktarystės mokslą 120 merginų ir moterių, kurios dabar turi tiesą gydyti. Visos mokinosi po 5 metus universitete. — Moterims mokintis jau tapo daleista laikuose Aleksandro II, ką panaikino jo sunus Aleksandras III, o szito vėl sunus Nikoljus II panaikino savo tėvo uždraudimą.

Petropilėje policija sugavo gaują vagių, kuri susidėjo iš vaikų, generolų, ministerių, rodininkų ir kitų augsztų uredininkų. Jie vogė tik pas turtingus. Susiėję po 4-6 ėjo aplankyti pažįstamus, ir vieszint salione vienas iszeidavo į valgstubę ir paglemzdavo sidabrinus ir kitus vertesnius daiktus, kurinos paskui visi įsikisdavo į kiszenius ir neszdavosi sav parsiduoti.

Anglijos statistikieriai surinko žinias, jog 19 szimtmeatyje ant visos pasaulės pasidaugino žmonės veik dvilinkai: nuo 847,000,000 ant 1,600,000,000. Europoje pasidaugino nuo 216 ant 400 milijonų. Pagal pasidauginimą žmonijos, pasidaugino ir turtai, maistas, teip, kad nėra jokios baimės, kad pristoktų kam duonos ar drabuzio.

Kainas.

Misterija
Byron'o parašyta;
vertė Dr. V. Kudirka.

Ypatos:

Vyrai—Adomas

Kainas

Abelis

Moters—Jieva

Ada

Cilė

Dvasios—Angėlas

Liucipierius.

Aktas pirmas.

Rojaus apygarda. Saulėtekis.

Adomas, Jieva, Kainas, Abelis, Ada ir Cilė rėngia aukas.

Adomas.

O Dieve! Amžinasis! Visagalis!

Kursai iš gilumų tamsių žodžių
Ant vandenių plačių paleidai šviesą.
Garbė, Jehova, Tau! garbė, garbė!

Jieva.

O Dieve! Tu, kurs paliepei but dienai

Ir vakarui nuo ryto atsiskirt,
Kurs dangų uztiesei, vandens galybę
Į jures ir upes padalinai
Ir joms pritinkančias vietas paskyrei.
Garbė, Augščiausiasis! garbė, garbė!

Abelis.

Garbė, Sutvertojau visos pasaulės,
Kurs ugnį, orą, žemę, vandenį
Išskyrei! Dieve geras! kurs sutvėręs
Visas gėrybes pavedei žmonėms,
Idant Tau garbę duotų ir mylėtų.
Garbė, Sutvertojau! garbė, garbė!

Ada.

O Amžinasis! Tėve viso svieto,
Kors grožį giminei žmonių davei,
Už tai nuo jų didesnės laukdams meilės,
Duok mums Tave ir juos mylet! Garbė!

Cilė.

O Dieve! kurs mylėdams sutvėrimą
Davei į rojų žalčiui įsiveržt,
Idant iš ten tėvus išvytų mano,
Toliau nuo pikto gelbėk mus! Garbė!

Adomas.

Bet ko gi tu tyli, sunau vyriausias?

Kainas.

O ką turiu kalbėt?

Adomas.

Kalbėk maldas!

Kainas.

Jug jus kalbėjot? kam dar man?

Adomas.

Širdingai

Mes meldėmės.

Kainas.

Ir balsiai. Jus maldas

Visas girdeėjau.

Adomas.

Aš tikiuos, kad Dievas

Išgirs mus malda.

Abelis.

Amen!

Adomas.

Ko gi tu,

Sunau, tyli?

Kainas.

Ar ne geriaus tylėti?

Adomas.

Dėlko?

Kainas.

Nėr ko prašyt.

Adomas.

Tai dėkavok!

Kainas.

Už ką?

Adomas.

Jug gyvs esi?

Kainas.

Kol dar nemiręs,

O mirti man jug reiks?

Jieva.

O varge! jau

Užginto medžio vaisiai kristi ima.

Adomas.

Ir mes dabartės turime juos rinkti.

Kam, Dieve, medį tą pasodinai?

Kainas.

O kas-gi liepė skint nuo tik medžio?

Reikėjo ir nuo medžio gyvasties

Paskint. Tad kas jum butų ką padaręs?

Adomas.

Sunau! Tų žodžių man neatkartok!

Nepiktžodžiauk! yra tai žalčio žodžiai!

Kainas.

Dėlko-gi, tėve, jų neatkartot?

Žaltys jum nemelavo: rojųj augo

Ir medis gyvasties ir pažinties.

Ir gyvastis gera, ir pažinimas geras,

Tai ar gi gal juose kas pikto but?

Jieva.

Vaikeli mano! lygiai teip kalbėjau,

Kada, dar prieš pagimdymą tavęs,

Buvau aš nu-idėjus. Dieve saugok

Nelaimę mauo tavyje regėt!

Tu nors dabar nikiuk į tas žabangas,

Kurios ant amžių rojaus laimę mums

Sugriovė. Pasikakink tu, ką turim!

Kad butume mes darę teip pirma,

Tai š'andien tu, vaikeli, nemurmėtum!

Adomas.

Maldas mes pabaigėm. Dabar eime

Kiekviens prie savo darbo—jis yr lengvas—

Gera, derlinga žemė užmokės
Mums šimteriopai.

Jieva.

Kam murmėt, suneli!

Prisižiūrėk tu tėvui. Buk kantrus,
Kaip jis!

(Adomas su Jieva traukiasi)

Cilė.

Su mumis tu neini?

Abelis.

Kodėl tu

Toks apsimblausęs, toks rustus? Brolau,
Naudos iš to jug nēr, tiktai bereikal
Gali užrustint Dievą. Kas tau yr?

Ada.

Ir aut manęs pyksti, mieliausias Kaine?

Kainas.

Ne, Ada, ne! Norėčiau aš čionai
Nors valandą likt vienas. Aš nesveikas:
Man širdį nerimastis graužia. Tu,
Brolau, palik mane čia vieną—pereis.
Ir jus, seseles, eikite su juo!
Už gerą širdį jusų ačiu!

Ada.

Jeigu

Užtruksi čia, tai aš vėla ateisiu.

Abelis.

Tesuramina Dievas!

(Traukiasi su seserimis)

Kainas.

O! tai tau

Gyvenims! Dirbki—ir už ką? Už tai tik,
Kad tėvas nusidėjo! Kuo-gi aš
Prasikaltau? Manęs tada nebuvo
Dar nē ant svieto. Jug aš gimt visai
Netroškau: man nemielas tas gyvenims,
Kurį gavau aš nuo tėvų. Kam tėvs
Paklausė žalčio? moteriškės? Kam gi
Už tai tur kęst? Jei medis pasodints—
Dėlko ne žmogui? Jeigu ne—tai kodėl
Parodė tėvui dar ir vietą tą,
Kur medis auga? Man ant to atsako:
„Tai geras Dievo noras”. Ką-gi aš
Galiu žinot? Tiesa, Jis visagalis,
Bet ar privalo jau ir geras but?
Bent vaisiai jo gerumo kartus. Valgyt
Aš juos turiu už svetimas kaltes.
O kas gi ten? Išrodo, lyg but angėls.
Bet ne, čionai baisi dvasia, visai
Į angėlus iš veido napanėsi.
Iš kur ta baimė? aš drebu. Dėlko?
Mačiau jug dvasių daug prie rojaus vartų.
Matau kasdien jas ten, kada viens sau
Pavakarėms aš klaidžioju, žiūrėdams
Į tėviškę, kurią išplėše man.
Kardais ja gina angelai šviesieji
Ir neprileidžia manęs nē įstol.
Dėlko gi aš, tų dvasių nebijodams,

Dabar drebu prieš šitą? Ji tur but
Stipresnė už anasias, galingesnė.
Grazi ji—but gražesnė už anas,
Kad ne tas skausmas ir nusiminimas,
Kurie su jos nemiryste išvien
Matyt sujungti. Ar-gi gali buti?
Tai kęsti tur ne vienas tik žmogus?
Ji artina-i.

(Prisiartina Liucipierius)

Liucipierius.

Žmogau! dulke!

Kainas.

Tu kas?

Liucipierius.

Valdovas dvasių.

Kainas.

Kaip? Ir tau smagu

Čionai kalbėt su dulke?

Liucipierius.

Bet ta dulke

Yr mananti. Žinau aš jos mintis.

Kainas.

Žinai mintis?

Liucipierius.

Tai kaip-gi! Tcs jug mintys

Gražiausia dovana visų, kurie

Tur protą. Tai dalis jau nemirystės.

Kainas.

Sakai tu nemirystės? Kaip? Iš kur?

Jug mes, žinai, per savo tėvo kaltę

Seniai nustojom medžio gyvasties,

O vaisių medžio pažinties pergreitai

Nuskynė motina. Ir vaisius tas—

Mirtis.

Liucipierius.

Tave apgavo! Tu gyvėsi!

Kainas.

Tai žinoms daiktas, kol nemirsiu aš.

Mirties neišpažinus, jos nekęsti

Visai neprigulėtų, bet pačiu

Instinktu numanau mirties baisumą

Ir pats savęs neapkenčiu. Ir tai

Gyvenims! Velyt bučiau neužgimęs!

Liucipierius.

Tū gyvs ir busi gyvas amžinai.

Teisybė, kunas—dulkės, ir tos dulkės

Išnyks, o tu sau liksi kuo buvai.

Kainas.

Dėlko aš negaliu geresnis likti?

Liucipierius.

Galėtum buti toks, kaip mes.

Kainas.

O jus?

Liucipierius.

Ar mes koki? Nemirtini mes esam

Ir amžini.

(Toliaus bus).

Aukos kankintiniams.

Per krikštynas Birutės—Te-
ofilės Struogiūtės Brooklyn,

N. Y. paaukavo:

P. Pauliukonis -50

T. Daunora -50

J. Akucevyčius -50

T. Bernotas -25

A. Abraitis, S. Boston, Mass. -50

Isz Plymouth, Pa.

V. Deimantas -25

Antanina Deimantienė -25

Elzbieta Deimanciūtė -10

Marė Deimanciūtė -10

Jonas Deimantukas -15

Vincas Deimantukas -10

A. Szidlauckas -25

Petronė Szidlauckienė -25

A. Mackevyčius -20

V. Barzdaitis -10

J. Jeszinskas -15

A. Pūniszkis -15

Emilija Krisiulevyčienė -10

Isz Foxcraft, Me.

J. Klimavyčia -50

O. Klimavyčienė -25

K. Klimavyčia -25

S. Ausziura -25

J. Miklaszevyčia -25

T. Kavaliauckas,

Rib Lake, Wis. -50

Buvo \$29,35

Sykiu \$35,75

Aukos mokslaeiviams.

Per krikštynas Birutės—Te-
ofilės Struogiūtės Brooklyn,

N. Y. paaukavo:

P. Pauliukonis -50

T. Daunora -50

J. Akucevyčius -50

T. Bernotas -25

Buvo \$12,43

Sykiu \$14,18

Aukos A. Viztaliui.

A. Abraitis, S. Boston, Mass. -25

Isz Foxcroft, Me.

J. Klimavyčia -25

O. Klimavyčienė -25

K. Klimavyčia -25

S. Ausziura -05

Buvo \$19,97

Sykiu \$21,02

Susirinkimai.

Susirinkimas Susivienijimo Lietuvių Laisvamanių atsibus 11 sausio 1903. Salėje po num. 73 Grand str., Brooklyn, N. Y. 2 val. po piet. Meilingai už praszom visus laisvamanius, nes turime daug svarbių dalykų, kuriuos neatbutinai reik apdirbti. *B. Vainoda.*

Westville, Ill., Tėv. Myl. D kuopa laikys susirinkimą 11 sausio 1903, nedėlioje, 2 val. po piet. Susirinkimas bus City Hall. Kiekvienas lietuvis yra užpraszomas ateiti ir prisiraszyti. Teip-gi yra užpraszomi visi seni sąnariai, nes laikas yra metinės mokes ties.

Sekr. *A. A. Apanaitis.*

Susirinkimas 13 kuopos Susivienijimo L. A. Minersville, Pa., bus laikomas 11 d. Sausio 1903 m. ant V. Marazo salės 1 adyną po pietų. Meilingai užpraszom susirinkti, visus sąnarius ir squares, teipgi ir norinczius prisiraszyti naujus. Kuopos sek. *J. Ramanauckas.*

Susiv. L. A. 36 kuopa turės savo susirinkimą nedėlioje, 11 sausio, 1903, 1 val. popietų. p. Ivaszkevcziaus salėje po num. 3301 Auburn ave. kertė 33 gatvės, Chicago, Ill., ant kurio yra užpraszom lietuviai norinti prisiraszyti, kaip ir seni sąnariai užsimokėti mokes ties.

M. J. Damijonaitis.

Didelis Balius.

New Britain, Conn. Dr-tė Szv. Juozupo turės savo balių subatoje 10 d. Sausio 1903 m. Turner Hall salėje Arch str.; prasidės 7 valandą vakare. Įzenga vyrams 25 c., o moterims ir merginoms dykai. Užkvieciame visus lietuvius ir lietuvaites atsilankyti ant to pasilinksminimo. *Komitetas.*

Pajieszkėjimai.

Pajieszkau gero kriaucziaus, mokanczio siuti steliuotus siutus. Už palaidą (be liemens)

siuta, moku \$5.50 o su liemeniu \$6.50. Jieszkantieje darbo teiksis atsizsaukti ant szito adreso:

Geo. Rekus,
138 S. Mead str.
Wilkes Barre, Pa.

Asz Motiejus Szepetys pajieszkau savo szvogerio Antano Grigaliuno, ir teip-gi Jono Steigvilos. Tei kitės atsizsaukti ant szito adreso:

M. Szepetys,
Cor. 26 Columbia Ave.
Philadelphia, Pa.

Ar esi nevalnikas dieglio ir skaudėjimo?

Jeigu teip Dr. Glenn's Pease in the Family pavaltis labai greitai. Jei tapsi pavaltitas nepamirszk vartojima szitu gyduoliu.

Prepare l by M. Bevan Plymouth, Pa. For sale by M. J. Mras, Stewart Swingle and John Zukoski merchants.

Ar jau turi Nauja geografiszka Kalendoriu?

Indek in gromatą už 25 ct. stampu ir siusk in „Vienybes“ redakcija, tai gausi.

50 YEARS' EXPERIENCE

TRADE MARKS
DESIGNS
COPYRIGHTS & C.

Anyone sending a sketch and description may quickly ascertain our opinion free whether an invention is probably patentable. Communications strictly confidential. Handbook on Patents sent free. Oldest agency for securing patents. Patents taken through Munn & Co. receive special notice, without charge, in the

Scientific American.

A handsomely illustrated weekly. Largest circulation of any scientific journal. Terms, \$3 a year; four months, \$1. Sold by all newsdealers.

MUNN & Co., 361 Broadway, New York
Branch Office, 625 F St., Washington, D. C.

TO CONSUMPTIVES.

The undersigned having been restored to health by simple means, after suffering for several years with a severe lung affection, and that dread disease *Consumption*, is anxious to make known to his fellow sufferers the means of cure. To those who desire it, he will cheerfully send (free of charge) a copy of the prescription used, which they will find a sure cure for *Consumption, Asthma, Catarrh, Bronchitis* and all throat and lung *Maladies*. He hopes all sufferers will try his remedy, as it is invaluable. Those desiring the prescription, which will cost them nothing, and may prove a blessing, will please address, Rev. EDWARD A. WILSON, Brooklyn, New York.

M. ROSENBAUM

Geriause dėl Lietuvių Agentura ant visos

Philadelphios.

Pardūdam LAIVAKORTES ir TIKIETUS GELŽKELIU į visas dalis svieto, ir ant visokių linijų. Turim susineszimus kiekvienoj' dalyje svieto ir siuncziam pinigūs greitai ir pigei.

Susisznekam visokiose kalbose. Pinigūs priimam ban kon ir iszmainom. Visame dūdam prieteliszką rodą.

Mūsų Offisas 609 South Third str. PHILADELPHIA, PA.

Naujos knygos.

Ozkabalių Dainos, Surinko Dr. J Basanaviczius. Dviejos knygos, kiekvieną - 75c
Lietuviszkos pasakos apie sutverimą pasaulės, Dievą, velnią, aitvarus, kaukus nyksztokus, ragancs, vilkakakus, deives, milzinius, smakus ir t. t. surinko Dr. J. Basanaviczius. - 1 50
Viena d'ena be melo - 25c.
Vanagai ir toksai sapnas - 5c.
Iz lų salą - 1 00
Darbininkų Balsas No. 5 - 15c.
Lietuviszki krestomatija - 50c.
Geguzinė szventė Lietuvoje 1902 5c.
Palangos Juzė - 25c.
Svieto pabaiga - 10c.
Lietuviszkos kalbos gramatika 40c.
Lietuviai Amerikoje - 1.00
Kaip sutaisytas žmogaus kūnas 30c.
Vienas isz mūsų tur apsivesti 10c.
Velnis spąstuose - 10c.
Gyvenimo vaizdeliai - 15c.
Krilovo pasakos - 35c.
Graži dainų knygele - 15c.
Spėka ir Medėga - 1.50
Kur mūsų iszganymas - 25c.
Naujis kalendorius 1903 m. 25c.
„Darbininkų Balsas“ num. 6 15c.
Kas reikia zinoti ir atminti kiekvienam darbininkui 15c.
Kaip prancuzai už laisvę kariavo 25c.

Kur mūsų iszganymas?

Kas geidžia pazinti savo tautos reikalus — teperskaito szitą knygą (118 pus.); kasztuoja 25 centus.

Didelis iszpardavimas!

dabar eina Boston czeverykų sztore, dabar iszpardūdam czebutus, czeverykus szliperius ir t. t.

Viskas turi but iszparduota iki 1-mo Apriliaus. Neuzmirszk it vietą:

Boston Shoe Store
63 E. Main st. PLYMOUTH, PA.

Buk Lietuvys!

Ir reikalauk nuo saliuoniko lietuviszką Cigarą. Mes turime visokio skyriaus — brangių ir pigių ir siuncziam į visą Ameriką su Union lietuvių darbo lebelių — po aplinkines lietuvių mus agentai vien tautiečiai.

W. Bigelis 8846 Exchange Ave. So. Chicago, Ill.

Jurgis Orininkaitis, 212 First st. Elizabeth, N. J.

Klemencas Senkus 38 James st. Waterbury, Conn.

Pis tuos vyrus ir galima užsteliuoti net per laiszkuš mus cigarai.

Naujokas & Co. 334 E. 55 st.
New York, N. Y.

Adomas Mickevyczia.

Nauja knygutė su Mickeyczios paveikslu (40 pusl. skaitymo). Mickeyczzia buvo didis poetas ir apgynėjas prispaustųjų žmonių ir tautų. Pazinti jo gyvenimą, darbus ir rasztus — pridera kiekvienam lietuviui. Kasztuoja 15 centų.

M. SCHEINFELD,

pirmo skyriaus pardavėjas
CIGARU, PAPIROSU ir TABAKO,

Pypkių, Briezūkų ir loszimui Kortų. Galiu susikalbėt lietuviszkai, lenkiszka ir rusiszka. Paeinu isz Kelmės miesto

S. W. Cor. 16 ir Ridge Ave.,
i: 816 South str.

PHILADELPHIA, PA.

Lietuviszka karczema

B. Ramanauckol

938 S. 2-nd st.

Philadelphia, Pa.

Uzlaikau geriausius gerimus szemia mieste todėl vientaucziai ne pamirszk it atsilankyti o visados busite užganėdinti.

TIK DEL VYRU.

Kiekvienas žmogus turi rūpintis apie savo kūną ir apie savo sveikatą, kadangi nuo to prieguli visa jo gyvenimo laime.

Todel patariame kiekvienam vyriskiui perskaityti ši raszteli su kuodidžiausia atyda.

ABELNOS NERVU LIGOS.

Vyrų nerviškamai paeina tankiausiai nuo jaunystės išdykimų, kaip antai onanizmo ir kitokių niekdarysčių, paskui nuo yvarių lytiškų dalių ligų, kaip ve poliucijų, triperio, šankorio, syfilio ir t. Paprastai yra taip, kad jeigu tas ligas apieisti arba dėlėi gėdingumo užslėpti jas ir per savo nežinystą tęsti savo išdykavimą toliau, tai pasekme to visados bus abelnas sunykimas raumenų ir nervų, visas kūnas pasidaro iš visų pusių ligustas ir visi kūno organai nereguliariškai veikia. Viduriai, kepenys ir skilvis visiškal sugenda, kojos ir rankos tampa sunkios, akys ir ausys apsilpsta ir tos dēlei priezasties liga apima visą sistemą.

Žmogus tampa neramus, tankiai jaučia kokią tai nepažįstamą jam bėmę, kartais turi per didelį, kartais vėl jokio neturi apėtito, miegas jokit jam nesuteikia pailsio ir visą kūną apima drebulys. Tuo tarpu žmogus randasi vis kokiame tai sujušusiam padėjimo, kiti turi tylias, nerviškas kančias, kiti vėl palinkę yra ant rėkavimo. Šitoks norviškas gyvenimas yra priklaus be galo, ir jeigu į laiką apie gydymą nepasirūpinti, žmogus gali savo gyvenimą užbaigti proto sumišimu arba savūdyta. D-ras LANDES pasekmingai yra išgydęs not augščiausiojo laipsnio nerviškus, kadangi jo gydymo metoda yra kuogeriausia. Reikia todėl velyti kiekvienam sergantiam panėšioms ligoms žmogui kreiptis asabiškai arba per laišką pas jį, kad jis suteiktų ligoniui kuatsakančiausią daktarišką pagelbą.

POLIUCIJOS.

Priezastia daugelio ligų pas vyrus yra tankus sėmens nubėgimas naktimis, o pas nekurius net ir dienos laike pasitaiko. Naktinis ligonis paprastai sapnuoja ēsas meliškuose apglėbimuose ir iš to paeina nubėgimas sėmens. Reikia pasirūpinti į laiką tą ligą išgydyti, kadangi tokie sėmens nubėgimai yra labai vodingi visai žmogaus sistemai. Paprastai iš to dygsta dvasiškas nupuolimas ir melancholija. Lytiškos daly nužudo savo naturaliską tvirtumą ir nubėgimą sėmens negali jau susiikyti dar prieš susijungimą. Sėmuo pasidaro skystesnis, vandeningas ir teka prie mažiausio užsigėidimo, net ir tada, kaip ligonis yra savo kuniškus reikalavimus užganėdinęs. Jeigu ir ant toliau nepasirūpinti apie išgydymą iš tos ligos, tai sėmuo pasidaro taip skystutėlis ir bėjturis, kad ant užvaisinimo jis tampa visai netinkantis. Pajlegos juo tolyn juo labyn mošta. Ligonis pasidaro nužiganėdinanėiu nieku, nužudo savo aržumą ir dvasiškas pajegas, tampa nervišku ir tužbingu, viduriai beviriaa įimtų vaigių ir visas kūnas sugležta. Dvasiškal pasidaro jis sutingęs ir neįtegas ir vien jau mislis apie kokią nors moterišką sėbrystę tampa jam pabrėdinanti. Visa jo nervų sistema nusilpsta. Akys pasidaro miglotos ir bereikišmės. Tankiai užėina širdies plakiimai, užsikimšimas žarnų, drebėjimas šanarių, spingimas ausyse, svaigulys ir kuniškas nusidėvėjimas. Bėgyje paskutinių 15 metų ne vienas jau tukstantis tokių ligonių tapė D-ro LANDES išgydytas. Gyvenantiejie New Yorke geriausiai padarys, jeigu asabiškai atsilankys pas D-rą Landes, bet jeigu kam tas nėra galima, gali tai padaryti per laišką, aprašydamas visą savo ligą, o išgydytas bus kuopasekmingiausiai.

ONANIZMAS IR JO PASEKMES.

Žmonės tankiausiai visai nieko nelėmano, kaip jie per savo jaunystės išdykimą arba onanizmą visą savo sistemą sunaikina ir į niekus paverėia. Paprastai nuo to vyras pasidaro silpnai ir norviškai augėčiausiamjame laipsnyje, nužudo savo atmintį etc. Galiaus onanizmas įeina į tokį paprotį, kad žmogus į atlioka net priešais savo norą ir valią. Pasekmės to yra kuobalsiausios. Daugiausiai lytiškų ligų taipgi nuo to paeina, ir savo svokatos nalkintojas tampa visal pasigalėjimo vertu žmogui, jeigu jis į laiką nesikreips pas daktarą, kuro jį nuodugnai ir pilnai išgydyti galėtu. Apšireiškimai tokios ligos yra gana akvyvi. Žmogaus valia tampa silpnutėlė, atmintis visiškal atėimpa, jis pasidaro ballus, melancholiškas, sudėjimas ir visas jo organizmas pasidaro sukurižęs. Sunykimas ir nusilpnėjimas, naktinės ir tankios dienoms poliucijos; jaunystės karšėis užgėsta ir jis paslioka be spēkų, abėjingas, išblyškęs, kūnas visas išrodo lyg visai nudėvėtas, dvasi gi jo slėgina sunkus spudžial. Akys netenka skaistumo ir pajiegumo, akių obuoliai įdumba, ant veido pasidaro rukišės, visas kūnas tampa ligustas ir sunykęs, raumenys išdyta ir žmogus pastoja tikrai gyvu numirėliu. Miegas nosuteikia jam jokio sudrutinimo nė pailsio, kojos ir visas kūnas pasidaro sunkus, rankos dreba; žmogus taip sakant užgėsta ir kuniškai ir dvasiškal. Bėgyje paskutinių 15 metų D-ras LANDES išgydė nuo tos ligos tukstantius žmonių nu geriausiu pasisekimu, kurie tik pas jį ar tai per laišką ar asabiškai pagelbos šaukėsi.

Dr. Landes, 134 E. 24 st., New York, turi didžiausią praktiką tarp lietuvių visoje Amerikoje.

TRIPERIS IR JO PASEKMES.

Triperis paeina nuo uždegimo ēsanėių minkstose dalyse nusilapinimo organo mažių gumulėlių ir colių, kas pasidaro ar tai dēlei permierinių mylavimųsi arba per užsikrėtimą. Rodos nėra kitokios ligos, kuri dēlei neatsargumo ir greito neišgydymo turėtu taip baurias pasekmes, kaip kad triperis. Pirmučiausios pasekmės yra: Kylė, uždegimas puslės ir sutinimas inkstų ir painksėių. Pradžioj ligonis jaučia niežėjimą ir deginimą varpos pašaknyje, ir tuojaus po to pasidaro tēkėjimas, iš pradžių skystas, paskui tirštas, geltonas kaip puliai. Prie to pradeda galva skaudėti, ima troškuly, neramumas, miegustumas, pastirimas šanarių ir pilvo užsikimšimas. Prie nusilapinimo jaučiasi deginimas su skaudėjimu. Paskui varpos sienos taip sustingsta, kad šlapumas vos su vargu išbėgti gali. Nakties laike prie pasistojimo jaučiasi didelis skaudėjimas. Inkstų uždegimas yra prie to paprastu dalyku. Inkstinė puslė sutinuta, pasidaro raudona ir išprakaituoja iš savęs geltoną materiją.

Labai negera butų, jeigu umai iš tos ligos neišgydyti, ir tukstanėial žmonių dėkavoja D-rui LANDES už išgydymą nuo panašių ligų. Kas gali ypatiškal atsilankyti pas D-rą Landes, tuo geriaus, bet kam nėra tas galima, tad tegul kreipiasi pas jį per laišką, aprašydamas visą savo ligą, o bus tuojaus aprūpintas gyduokėmis ir veik išsigyds.

VYRIŠKAS NUSILPNEJIMAS IR IMPOTENCIJA.

Sunkiausios pasekmės apslėidimo vyrų ligose yra nusilpnėjimas ir impotencijs. Vyras netenka spēkų ir negali jau atsakanėial atlikti susikuopinimus, kadangi nusilpnėjusioje lytiški organai netenka savo tūprumo pajegos; arba atsitikime susikuopinimo sėmens išbėgimai įvyksta pirma laiko ir be priimnomo. Žmogus pasidaro žiaurus ir atstumiantis, jaučia neapkantą priešais visus žmones. Išmintis atbunka, žmogus pasidaro suniukes, abėjojantis, melancholiškas ir piktas. Tankiausiai ta liga pasibaigia proto sumišimu.

Tokia liga esti priezastia tukstanėių nelaimingų moterysėių, persiskyrimų ir savūdysėių. Priešingai, jei tokie ligonai į laiką kreiptųsi pas gydytojus, jie butų išgydyti ir pastotų laimingais vyrais ir tėvais šeimynų.

Paprastai dēlei tos priezasties yra nusiminę vyrai, negalėdami atlikti susikuopinimų, bet da labiausiai nusiminusios per tai moterys.

D-ras LANDES turėjo jau tukstantius tokių pacijentų, kurie buvo jau prastotų vilų atgauti savo vyriskumą, ir daugumas iš jų tapė per gromatas visiškal išgydyti ir pastotoj vėl laimingais vyrais; bet jeigu kas gali ypatiškal pas jį atsilankyti, tuo da geriaus butų, ir ligonis bus išgydytas net sunkiausioje atsitikimuose.

ŠANKERIS IR SYFILIS.

Jeigu į kūną prisigriebia syfilitiški nuodai, jie gali paveisti kuobalsiausias pasekmes. Ta liga paeina nuo užnuodyjimų kraujo ir pirmiausiai pasirodo ant tulų kūno dalių mažiškai spuogučiai. Paskui jie išberia kūną plačiai ir iš to paeina didėial reumatiški skaudėjimai yvariose kūno dalyse. Žmogus pasijaučia didėialame suvargime. Tada pasirodo visokeriojo gatunko spuagai ypač ant minkštesnių kūno dalių, kaip antai ant inkstinės puslės, tarpriotyj, ant kojų padų, ant strėnų, teipgi burnoj ir ant antakių. Iš jų pradeda sunktis puliai. Žmogus ima karšėiuoti, jausti skaudėjimus šanariuose, galvos skaudėjimą, stoką pajėgų ir apėtito, veidas nublanksta ir ant galvos daugiau šauž atsiranda. Plaukai pradeda slinkti, rprandas tinti. Tankiai gerklė užkimšta ir valgis praryti sunku. Teipgi tankiai ir akys sugenda. Iš tikro yra net baisu žiurėti, kaip ta liga smarkiai ima plėtotis ir niekur nėra taip reikalinga uma daktariška pagelba, kaip šioje ligoje, taigi šankerio ir syfilio, kadangi žmogus turintis tą ligą tampa bauriau sutverimu. Todėl kiekvienas tokioms ligoms sergantis tegul umai kreipiasi pas D-rą LANDES, kurs tukstanėius yra kuopasekmingiausiai išgydęs not ir iš užsienėjusių tokių ligų.

D-RAS L. LANDES, 134 E. 24-th ST., NEW YORK,

yra seniausias ir visur pagarsėjęs specialistas. Gvarantuoja pilną išgydymą lytiškų ligų, kaip syfilio, kraujo užnuodyjimą, išbėrimus, plėtmas, spuogus, šaužus, sutinimus, išbertą gerklę, burną, liežuvi ir nosį, sutinimus inkstų, šanarių ir puslės, sutinusias kojas, nugaros skaudėjimus, galvos gelimus, kaulų laužymą, skaudėjimus krutinės, vidurių, nežiebėiojimą, užkietėjimą kraujaplūdį, reumatizmą, ligas širdies, plaučių, katarą, persišaldymą, kociulį, svaigulį, uždegimą puslės ir inkstų, skaudėjimą nusilapinant, poliucijas, kylę ir akmonį. Chroniškos ligos yra mano specialiskumu.

Mano metoda yra geriausia ir užtikrina pilną išgydymą visokių ligų, not ir užsienėjusius atsitikimus nervų nusilpnėjimo, nusilpnimą dēlei jaunystės išdykimų; indiskretiskumų, permierinių mylavimųsi, neramumą naktį, nustotą energiją, melancholiją, nubėgimus sėmens, svaigulį, drebulį, bergėdinumą, impotenciiją ir kitas lytiškas ligas.

Aš panaudoju viską, kas tik yra mokslo išrasta ir medicinoj priimta, ir turiu kuipo gydytojas gerą praktiką. Tuli daktarai garsina savę specialltais ēsant, kuomet jie vos įstengia paprasčiausias ligas išgydyti.

Daugelis žmonių pas maną atsilanko arba gromatą rašo, prašydami, kad aš apsiimėčiau juos išgydyti, kurie pirm to jau yra gydęsi pas yvarius gydytojus, garsinanėius savę žmonių goradėjais, draugais, o vienok neįstengę jų išgydyti.

Kreipkitės todėl visi pas savo seną D-rą L. LANDES, kurs jums tikra užėdis ir kaštus ir laiką ir skaudėjimus. Vyras, kurie nori apsivesti, tegul kreipiasi pirma pas maną, o aš prašėlinsiu jiems visokias ant apsivedimo potiškadas.

Pilnas, greitas, už pigią prekę garantuotas išgydymas. Išegzaminavimas dykal. Ligonius priima nuo 9-9. Roda dykal.

Pas D-rą Landes, 134 E. 24 st., New York, gali asabiškai ar per gromatą gauti rodą dykal.

Žmijecznik'as.

Jeigu nori, idant aplaikitumei vertę tavo piningų ir palengvinimą ant: Romatizmo,

Skausma Galvos,
Skausma strėnu,
Skausmą kaulų,
Skausmą sprando,
Ir Traukulio

Tai nuelkie in sztorą, pas savo tautietį ir pareika lauk ZMIJEC NIRO kuris yra padirbtas aptiekoje dēdės Groblevskio Plymouth'e, Pa. Palengvins tau koźname karte.

Jeigu eergi ant:

Vidurių, Kepenų, arba Kraujo.

Gerik EGIUTERRO No 1. prigėlbes koźname karte. Duodu paranką isgydymo drugio, priepuolio ir gripo.

JAIGU NORI GAUTIE TIKROS TRAJANKOS

Tai praszykle tosios kę Aptiekorius Groblevskis sudaro. Yra tai sudirbta isz viokly angaly ir szuknių isz devynerių dalykų sudėtos isz 27. (kaly tai sako syk po 27) ant svieto geresnės Trajankos nesiranda

Aptiekorius Dėdė Groblevskis jau dēl koźno žinoamas, yra venas garcingiausiai Aptiekorium tarp muų tautos cionai Amerikoje. Teipogi yra dēl koźno žinoma, jog vienas g-ras aptiekorius žino ir ženklina daugiau kaip 10 daktary, nežine pagelboj ensirgusios žmonijos Dėlto-gi jeigu kada jus Dievas teiktusi dšlpetėt kokią ligą, tai tuojaus nusiduokite ant rodos pas jįj.

Adresas:

ALBERT G. GROBLEWSKI
111 Main st. arba Box 1109
PLYMOUTH, PA.

HOTELIS

K. Strzeleckio.

276 E. Main str. Plymouth, Pa.

Užlaiko visokios degtinės, vyno, skanaus aluczio, puikiai kvėpianėių Cigarų, ir reikale suteikia draugiszką rodą. Jeigu nori linksmai laiką praleist ir iszgirist skambinant ant forte-pijano puikias melodijas, tai tik užėik

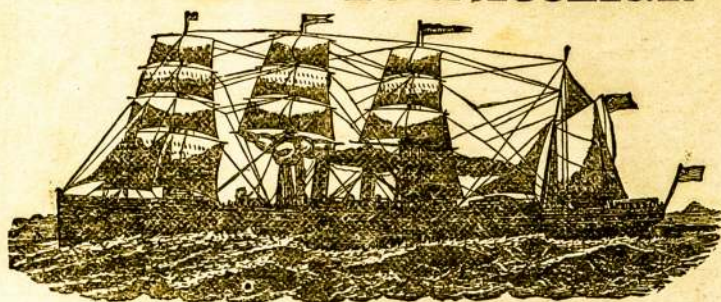
pas K. Strzelecki.

Didele krautuve IR KARCIAMA

Kas nori gero tavo-o gauti ir skanaus gėrymo ragauti, tegul atsilanki

pas Joną Žukaucką
Plymouth, Pa.

Gerbtini Tautiečiai!

Turiu už garbę pranešti visiems lietuviams, jog apsiėmiau agentyste an
labaigėrų linijų. Taigi parduodu Laivakortes ir siuncziu pinigų į visas
dalis svieto. Užtikrinu jog su, nuo manęs pirktoms laivakortėms perva-
žiuosit didmąjį per 8-9 dienas. Nusiuocziu pinigų į Lietuvą ir į kitus
krasčius pasaulės, labai greitai.

Prie to apsaugoju naminius rakandus (farniture) nuo ugnies (fire-insu-
rance). Turiu labai czystą ir puikią užėigą dėl svetelių, užlaikau vyną
alų, degtinę ir kitokius gėrymus, kurie žinau patiks dėl lietuvių ir ne
prabaszozius nepaniekytų. Su guodone Kazimieras Baltrukonis.

Adrisuokit szeitp: **CHAS V. BOLTH,**
633 North Rivers Side str. WATERBURY, CONN

PERSKAITĖS ATMINK!

KAZONO TRAJANKA privalo rasti kiekvienoj lietuviskoj szejmy-
noj dėl greito pareikalavimo laike ligos. **KAZONO TRAJANKA** yra sudė-
ta dabar popieriniam baksukije geltono kolerio ir pirkdami nuo sztorininkų
visidos reikalaukit Kazono Trajankos. Jeigu negalit gaut pas savo sztor-
ninka mano Trajankos, tai prisiusk money order ant 55 ct. o bus prisiusta
per paczta į trumpa laika.

Kam sirgti Gumbu, skaudėjimu po krutine
arba panaszioms ligo ns, kuda Kazono Gumbo-Kura netik ka apmalszins
liga, bet ir praszalins į trumpa laika. Kasztuoja \$1 00, s1 prisiuntimu per
paczta \$1.25 ir bus greit prisiusta. *Gumbo-Kura* susideda isz dviejų
preparatų bonkatės vaistų ir tablets Gumbo-Kura No 1. tai yra labai geri
vaistai moterims po palagu, nes skaudėjima greit apstabdo, su prisiuntimu
per paczta kasztuoja tik 75 ct.

Luke's Rheumatic Cure.

Szitas preparatas yra isz bandytas ir daug žmonių yra iszsigydę isz
ilgos sirgimo Reumatizmu. Užtikrinu, kad szitas preparatas praszalins
Reumatizmą vartojant per atsakantį laika, jeigu bus vartojama sykiu su
Expeller Linimentu praszalins minėtas ligas. Prisiusk Money Order ant
1.50, o bus prisiusta į trumpa laika per paczta. Adresuok:

L. M. KAZUNAS, aptiiekorius.
107 S. Main str. SHENANDOAH, PA.

ADRESAI

Susivienijimo L. A. virsz.

Prez. — M. Valentinyevicia,
1917 N. Main str., Scranton, Pa.

Vice-prez. — J. Tareila,
677 N. Riverside, Waterbury, Conn.

Sekretorius — T. Astramskas,
1229 S. 2nd. st. Philadelphia, Pa.

Kasierius — T. Pauksztis,
123 N. Main str., Pittston, Pa.

J. Kazakevyczia,
1150 Wyoming Ave.

Kasos globėjai { Pittston, Pa.
K. Unika, 943 S. 2nd. str.
Philadelphia, Pa.

Uzveisdėtoju knygyno—V. Daukszys,
1224 S. Hancock st. Philadelphia, Pa.

AGENTAS

assekuravojimo NAMŲ ir visokių
DAIGTŲ už ugnies

GEORGE WILLIAM, agentas.

Main str. Plymouth, Pa.

**Lietuviu užėiga,
pas S. Arbaczaucką,**

1351 S. 2 str., Philadelphia, Pa.

Geriausis lietuviams užėiga isz viso miesto.
Prilaikau visokius gėrymus, kaip tai: Alų, Ariel-
ką ir Vyną. Podraugel laikau užsandzius ant
stalo per visą dieną. Teipgi parduodu laivakortes
ant geriansių laivų ir už pigiausią prekę. Sln-
cziu pinigų į visas svieto dalis Lietuviai, atke-
livate isz kitų miestų, ras pas manę szirdingą pri-
mimą.

Lietuviu užėiga.

Geriausis užėiga dėl lietuvių isz
viso miesto. Prilaikau visokius gė-
rymus, kaip tai: Alų, Arielką, Li-
kierą, Vyną ir visokius Cigarus pir-
mos klesos, taipgi siuncziu pinigų į
visas dalis svieto. Pardūdu Laiva.
kortes ant visų linijų. Apart to dū
du kiekvienam prieteliszką rodą.

Nepamirszkite atsilankyti reikale
Petras Lipavyczia.
LUZERNE, LUZ. Co. PA.

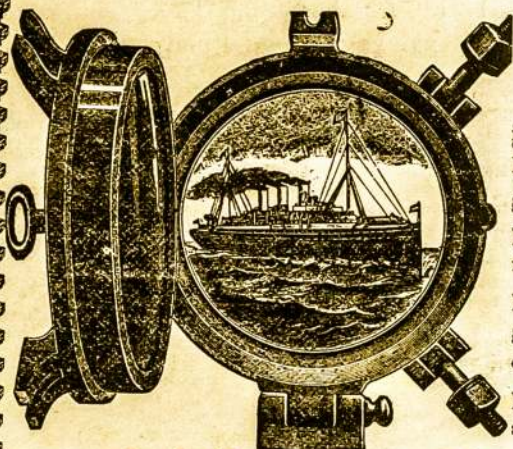
SPAUSTUVĖ

„VIENYBES LIETUVNINKU“

Spausdinasi visokios knygos, konstitucijos draugystėms,
apgarsinimai, tikietai, bilos, gromatos ir kiti visoki darbai.
Darbas atliekamas yra greitai ir pigiai

PARDUODA LAIVAKORTES

Ant visu geriausiu keliu ir greicziausiu laivu.

**Siunczia
pinigus**

į visas svieto da-
lis greitai ir pi-
gei. Norinti kad
pinigai siunczia-
mi į tėvynę ne-
prazutų ir kuo
greicziausiai nu-
eitų, tegul kreip-
iasi po sziuom
antraszu:

J. J. Pauksztis & Co.,

224 East Main str. PLYMOUTH, PA.

W. SŁOMINSKA,

679 Milwaukee Avenue, CHICAGO, ILL.

Mano Dirbtuve tapo
Apdovano'a

DWIEMS MEDALIAIS

ant Kosciuszkos Paro-
dos už rupestingą, tei-
singą ir artistiszką isz-
dirbimą.

**KARUNŲ, SZARPŲ,
KUKARDŲ, ROZETŲ,
BERLŲ, MARSZAL-
KINIŲ LAZDŲ ir tt.**

Turiu už garbę apreikszi guo-
dotiniems Kunjams ir guodotin.
Draugystėms, kad asz dirbu wi-
sus augszcziaus paminėtus daig-
tus Pigiausei, Teisingiausei
ir Geriausei, nes per 30 metų
užsiimdama iszdirbimais įėjau
geriausę praktikę ir dėl to galiu
wisą padirbt pigiau ir geriau ne-
gu kiti fabrikai.

Su guodone
W. SŁOMINSKA, 679 MILWAUKEE AV., CHICAGO, ILL.

